

Piotr Szajner
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W ROLNICTWIE
IV KWARTAŁ 2023**

ISSN 2392-3741

Badanie okresowe nr 141

**BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO
SGH**

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Piotr Szajner
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instytuty/irg>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MEiN

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3741

Nr Rej. PR 18392

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 141. W badaniu uczestniczyło 1966 gospodarstw rolnych. Metoda badawcza opisana jest na stronie: <https://www.sgh.waw.pl/kae/metody-badawcze-kwestionariusze-ankiet>.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA.....	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	6
	1) Wskaźnik koniunktury.....	6
	2) Nastroje gospodarstw rolnych	9
	3) Przychody pieniężne.....	12
	4) Oszczędności.....	15
	5) Zadłużenie	18
	6) Zakupy nawozów mineralnych.....	21
	7) Zakupy pasz treściwych	24
	8) Zakupy środków ochrony roślin	27
	9) Inwestycje w maszyny i urządzenia.....	30
	10) Inwestycje w budynki i budowle.....	33
	11) Dostępność kredytów preferencyjnych	36
	12) Zamiar wzięcia kredytu.....	39
	13) Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego	42
	14) Zaciągnięcie kredytu rynkowego.....	45
	15) Skutki anomalii pogodowych	48
III.	SUMMARY	50

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Po poprawie w trzecim kwartale czwarty kwartał przyniósł pogorszenie się koniunktury w polskim rolnictwie. O tej porze roku to zmiana typowa, a tegoroczne pogorszenie się koniunktury jest płytsze niż zazwyczaj. Wartość wskaźnika koniunktury (IRGAGR) obniżyła się w porównaniu z III kwartałem br. o 0,7 pkt, do wysokości -22,3 pkt. Pozostaje niższa niż przed rokiem, jednak już tylko o 1,5 pkt (przed kwartałem o 4,7 pkt). Oznacza to, że pogorszenie się koniunktury ma charakter sezonowy (tj. uwarunkowany rytmem zmian pór roku).

Wskaźnik koniunktury jest średnią ważoną dwóch wskaźników cząstkowych: wskaźnika wyrównanych przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych i wskaźnika ich zaufania. Na odnotowany w IV kwartale spadek – niewielki, podkreślmy – wartości IRGCON wpłynął zarówno spadek dochodów gospodarstw, jak i pogorszenie się ich nastrojów. Obie zmiany są jednak nieznaczne, co znaczy, że spadek wartości wskaźnika należy odczytywać jako jego ustabilizowanie się na niskim poziomie. Czwarty kwartał 2023 r. nie przyniósł zatem ani wyraźnej zmiany koniunktury w polskim rolnictwie, ani – sądząc po wartościach sald prognostycznych – nie zapowiada, by taka nadeszła przed wiosną.

2. Zmiany koniunktury w rozróżnianych grupach gospodarstw rolnych są zróżnicowane. Największy spadek wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla gospodarstw położonych w makroregionie zachodnim (o 5,1 pkt), o powierzchni do 7 ha (o 5,0 pkt) i zajmujących się działalnością mieszaną (o 2,7 pkt); największy wzrost – dla gospodarstw z makroregionu środkowozachodniego (wartość IRGAGR zwiększyła się o 4,4 pkt), o powierzchni pow. 50 ha (o 2,8 pkt) i zajmujących się uprawą roślin innych niż wieloletnie (o 1,6 pkt).

3. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych¹ wzrosła w porównaniu z III kwartałem 2023 r. o 5,7 pkt, do wysokości -21,8 pkt. Pozostaje niższa niż rok wcześniej (o 8,3 pkt). Najbardziej wzrosły przychody gospodarstw dużych, o powierzchni pow. 50 ha (wartość salda wyższa niż w III kwartale o 14,6 pkt), położonych w makroregionie środkowowschodnim (o 8,8 pkt) oraz zajmujących się uprawą roślin innych niż wieloletnie (o 15,6 pkt). Spadek przychodów zanotowały jedynie gospodarstwa najmniejsze, o powierzchni do 7 ha (o 4,4 pkt) oraz zajmujące się uprawą roślin wieloletnich (o 6,8 pkt) oraz prowadzące działalność mieszaną (o 1,7 pkt). Rolnicy spodziewają się pogorszenia się swojej sytuacji dochodowej w następnym kwartale (wartość salda prognostycznego jest równa -37,6 pkt).

4. Wartość salda dot. oszczędności wzrosła o 5,7 pkt, do poziomu -33,9 pkt. Jest dokładnie o tyle samo wyższa od wartości sprzed roku. Najbardziej zwiększyły się oszczędności gospodarstw największych, o powierzchni pow. 50 ha (wartość salda wyższa niż w poprzednim kwartale o 12,2 pkt), położonych w makroregionie południowym (o 15,9 pkt) i zajmujących się uprawą roślin innych niż wieloletnie (o 10,8 pkt). Spadek oszczędności odnotowały tylko gospodarstwa położone w makroregionie zachodnim (wartość salda zmalała o 0,3 pkt) oraz zajmujące się uprawą roślin wieloletnich (o 1,7 pkt) i chowem/hodowlą zwierząt (o 1,0 pkt). Przewidywany jest spadek oszczędności gospodarstw rolnych w kolejnym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi -44 pkt).

---

¹ Salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych nie należy mylić ze wskaźnikiem wyrównanych przychodów pieniężnych, będącym składnikiem ogólnego wskaźnika koniunktury IRGAGR. Wskaźnik wyrównanych przychodów pieniężnych jest średnią ważoną czterech sald odpowiedzi na pytania dotyczące przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych: salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu, w którym wskaźnik jest liczony, oraz salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu poprzedzającego. Taka konstrukcja ma na celu osłabić jego podatność na silne wahania przychodów na skutek działania czynników nadzwyczajnych i krótkotrwałych, a zarazem nadać mu do pewnego stopnia charakter wyprzedzający (prognostyczny).

5. Ponownie poprawił się stan zadłużenia gospodarstw domowych. Wartość salda zmniejszyła się² o 5,9 pkt, do wysokości -18,9 pkt. Jest niższa niż w IV kwartale 2022 r. o 9,0 pkt. Poprawę stanu zadłużenia odnotowała większość gospodarstw rolnych; w największym stopniu gospodarstwa o powierzchni pow. 50 ha (wartość salda obniżyła się o 21,4 pkt), położone w makroregionie południowym (o 23,3 pkt) i zajmujące się uprawą roślin innych niż wieloletnich (o 18,7 pkt). Wzrosło zadłużenie gospodarstw o powierzchni 7-15 ha (wartość salda zwiększyła się o 6,1 pkt), położonych w makroregionie środkowozachodnim (o 17,4 pkt) oraz zajmujących się uprawą roślin wieloletnich (o 3,3 pkt) i działalnością mieszaną (o 8,3 pkt). Rolnicy przewidują niewielkie pogorszenie się stanu swojego zadłużenia w najbliższym okresie.

6. Czwarty kwartał był kolejnym, w którym rolnicy zwiększyli wydatki na obrotowe środki produkcji. Poziom zakupów nawozów sztucznych wzrósł w ciągu kwartału o 6,9 pkt, pasz treściwych o 3,4 pkt, a środków ochrony roślin o 1,8 pkt. Wartości sald są obecnie znacznie wyższe niż przed rokiem (o, odpowiednio: 39,6, 17,5 i 23,2 pkt).

7. Odsetek gospodarstw rolnych, które dokonały lub zamierzają dokonać inwestycji w budynki i budowlę, zmniejszył się o 0,9 p.p. do poziomu 14,5%. Pomimo spadku jest wyższy niż w IV kwartale 2022 r. (o 0,8 p.p.). Z kolei odsetek gospodarstw, które poniosły lub planują ponieść wydatki na zakup maszyn i urządzeń rolniczych, wzrósł o 1,6 pkt proc., do wysokości 31,7%. Jest wyższy niż rok temu o 6,9 pkt proc.

8. Odsetek ankietowanych, którzy zaciągnęli kredyt rynkowy, obniżył się z 15,7% do 14,7%, zaś odsetek tych, którzy wzięli kredyt na preferencyjnych warunkach, wzrósł aż o 5,5 p.p., do poziomu 25,7%. Wzrósł również, o 3,0 p.p., do poziomu 22,6%, odsetek gospodarstw, które zamierzają zaciągnąć kredyt w najbliższym okresie. W ocenie rolników zwiększyła się także dostępność kredytów preferencyjnych (o 7,6 pkt, do wysokości 70,8 pkt).

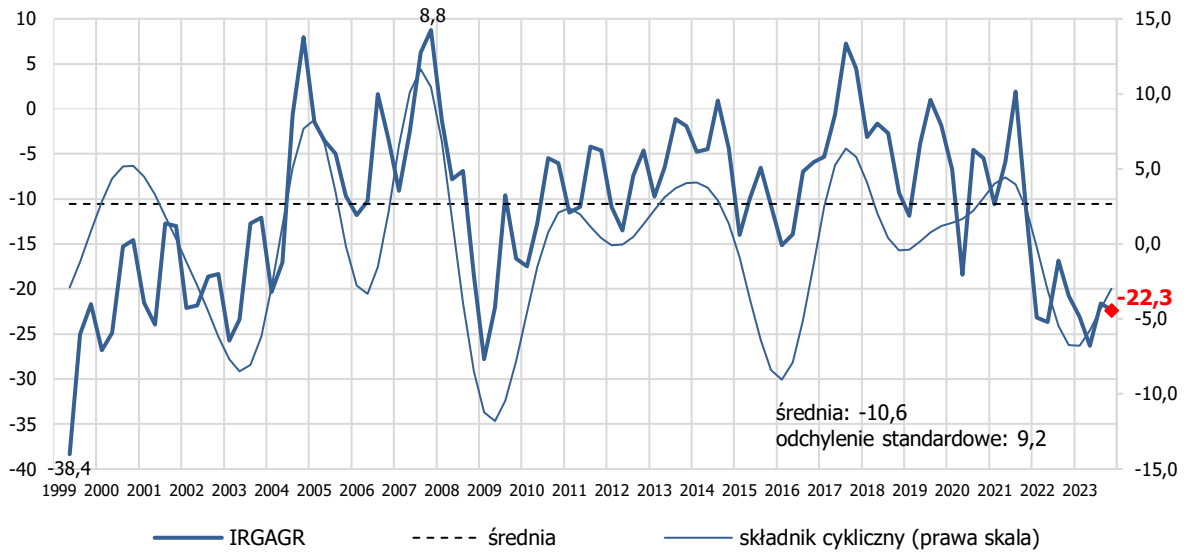
9. Warunki pogodowe w roku 2023 były dla rolnictwa sprzyjające. Aż 82,7% uczestników badania uznało skutki anomalii pogodowych za dotkliwe lub niekorzystne, o 13,8 p.p. więcej niż w 2022 r. (i najwięcej od 2019 r.). Tylko 2,9% ankietowanych gospodarstw domowych nie odczuło skutków anomalii pogodowych.

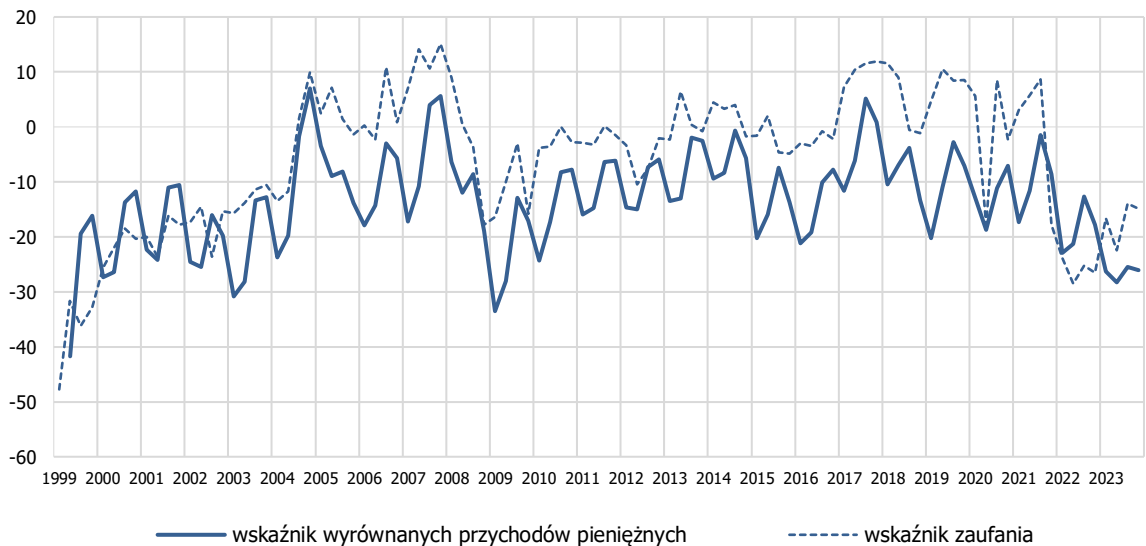
² W przypadku tego pytania spadek wartości salda oznacza poprawę sytuacji.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

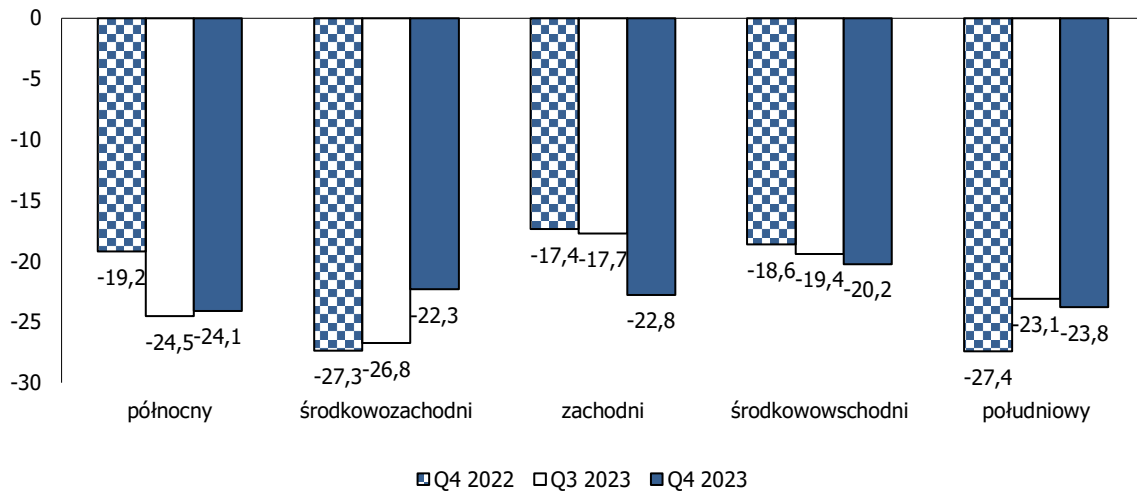
1. Wskaźnik koniunktury w rolnictwie

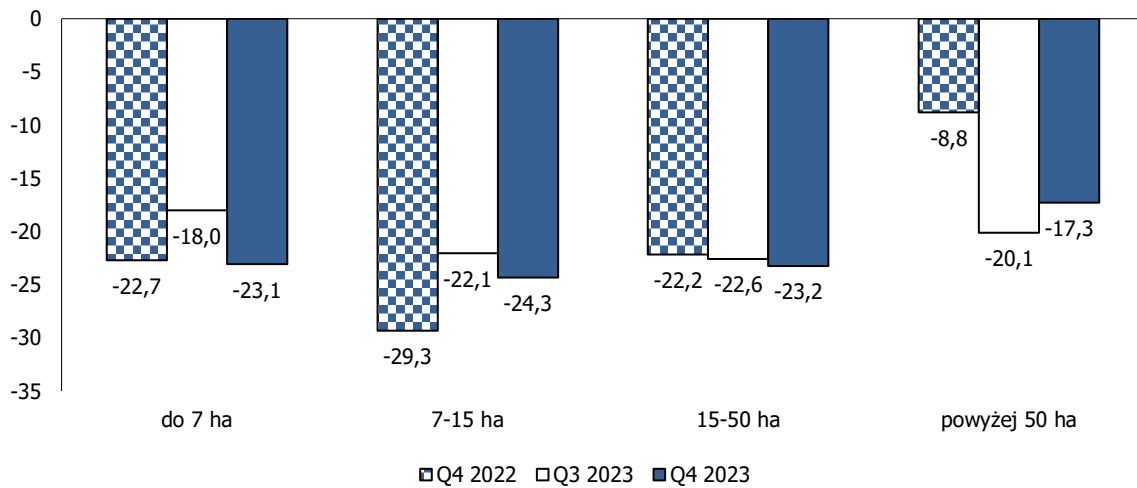
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
wskaźnik przychodów pieniężnych	-12,7	-17,9	-26,3	-28,2	-25,4	-26,1
wskaźnik zaufania	-25,2	-26,6	-16,7	-22,5	-13,9	-14,9
wskaźnik koniunktury	-16,9	-20,8	-23,1	-26,3	-21,6	-22,3

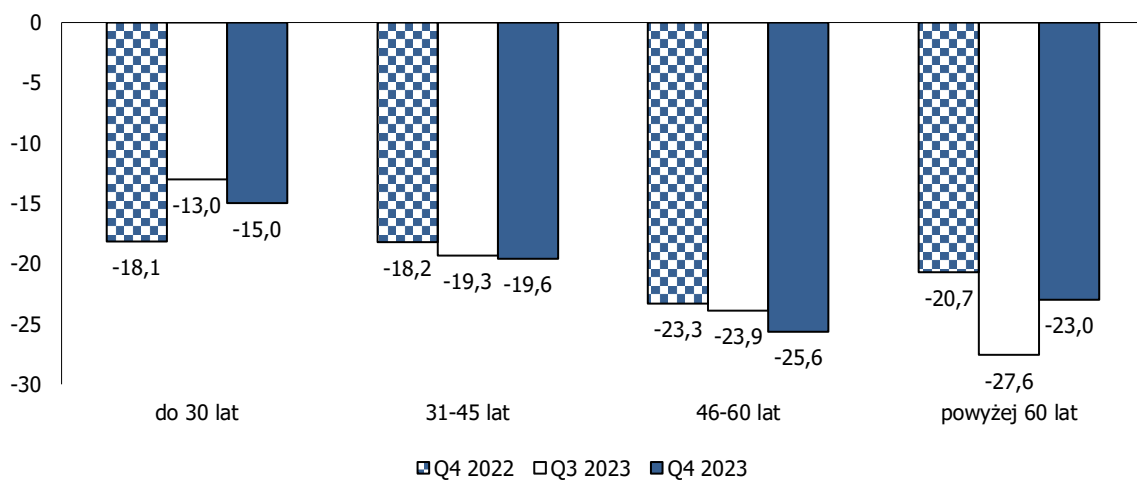
Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

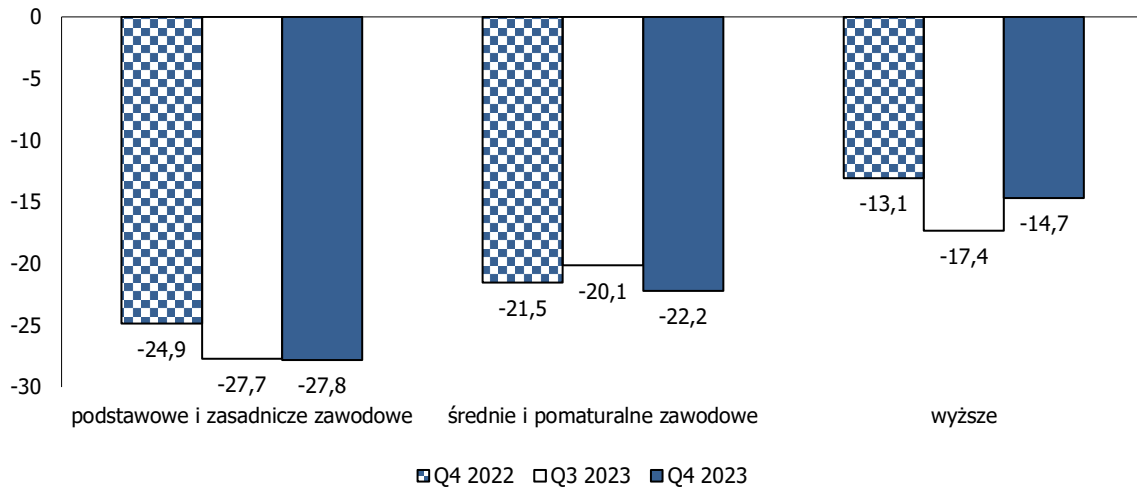
Wskaźnik koniunktury wg powierzchni gospodarstw rolnych

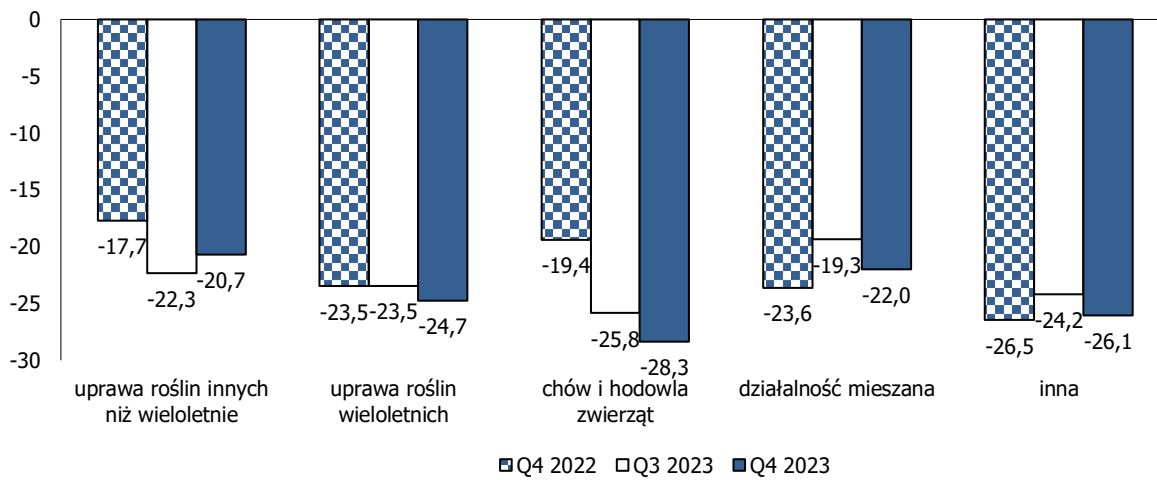
Wskaźnik koniunktury wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

Wskaźnik koniunktury wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

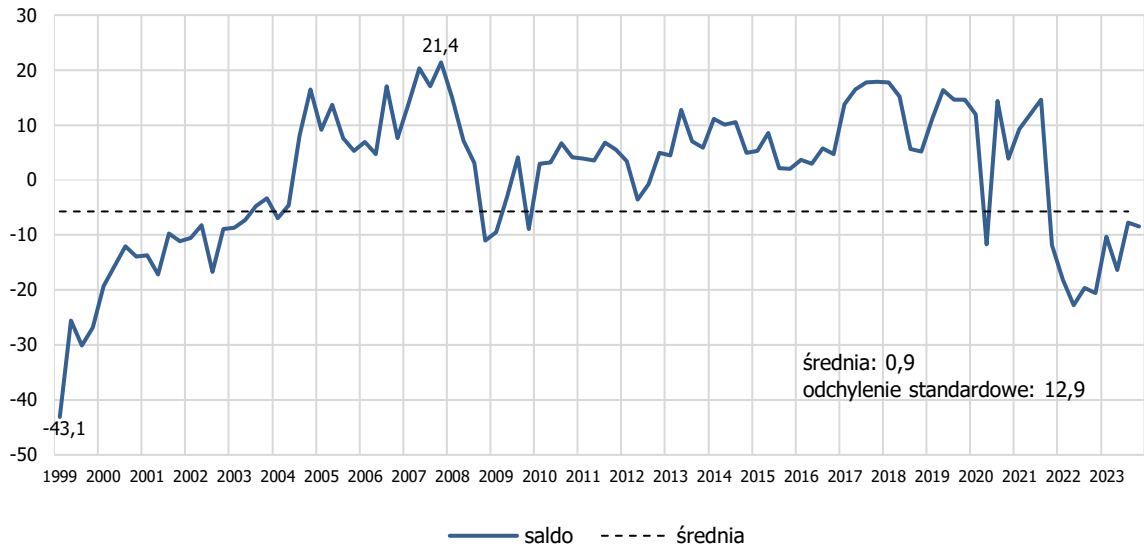

Wskaźnik koniunktury wg grup PKD 2007

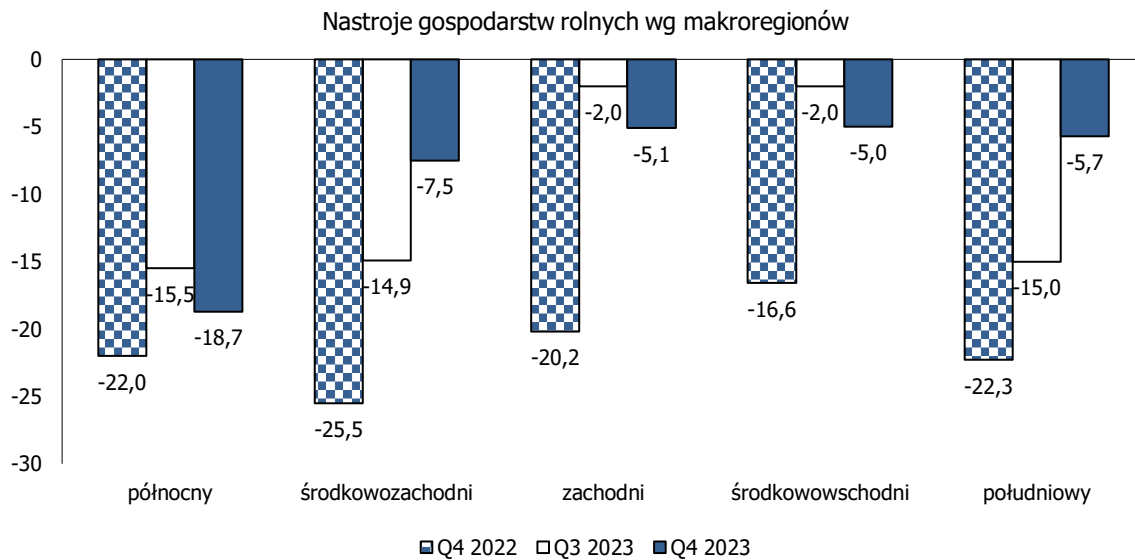

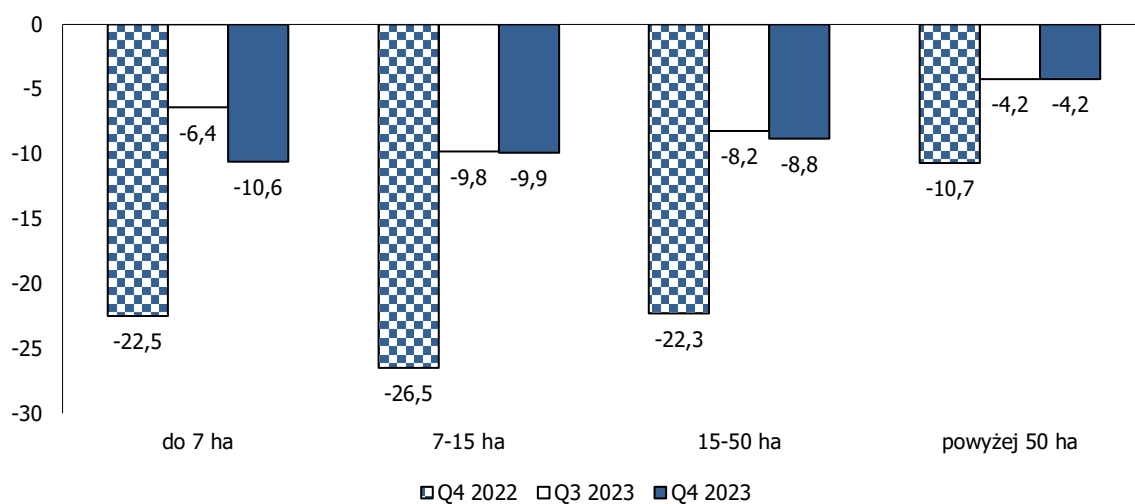
2. Nastroje gospodarstw rolnych

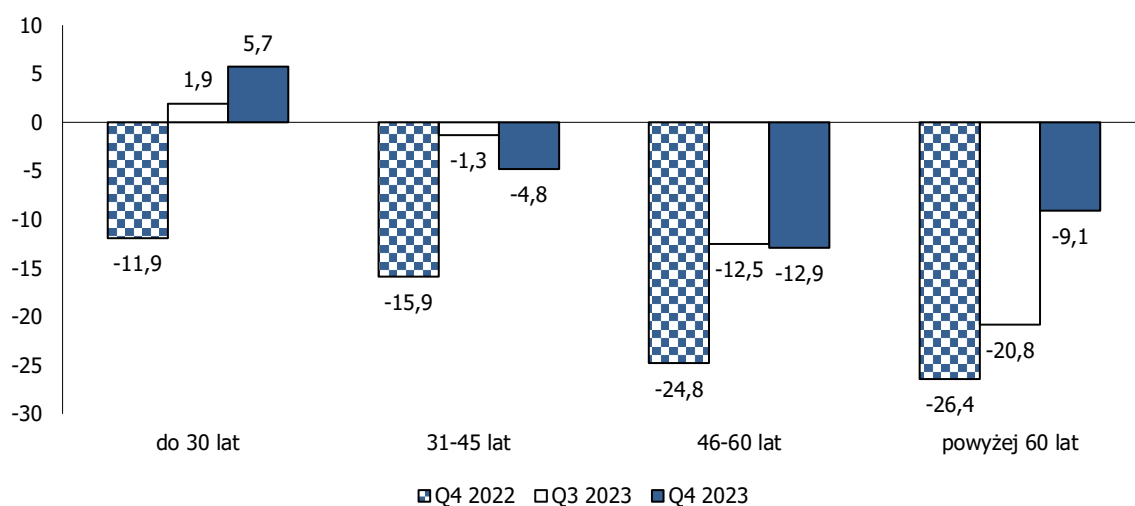
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
z ufnością	12,0	9,8	13,0	11,3	15,0	13,3
z obawą	56,4	59,8	63,7	61,0	62,3	65,0
ze strachem	31,6	30,4	23,3	27,7	22,7	21,7
saldo	-19,6	-20,6	-10,3	-16,4	-7,7	-8,4

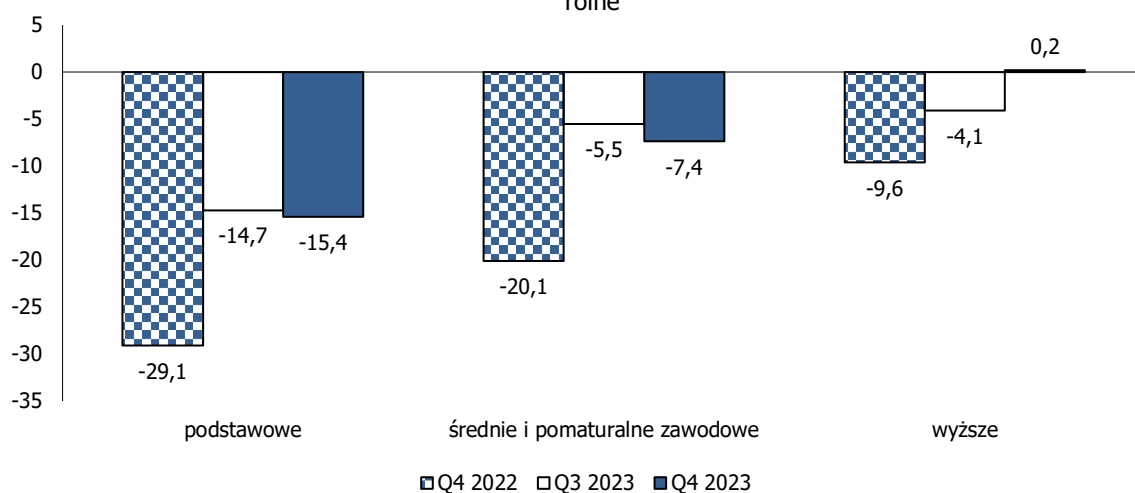
Nastroje gospodarstw rolnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

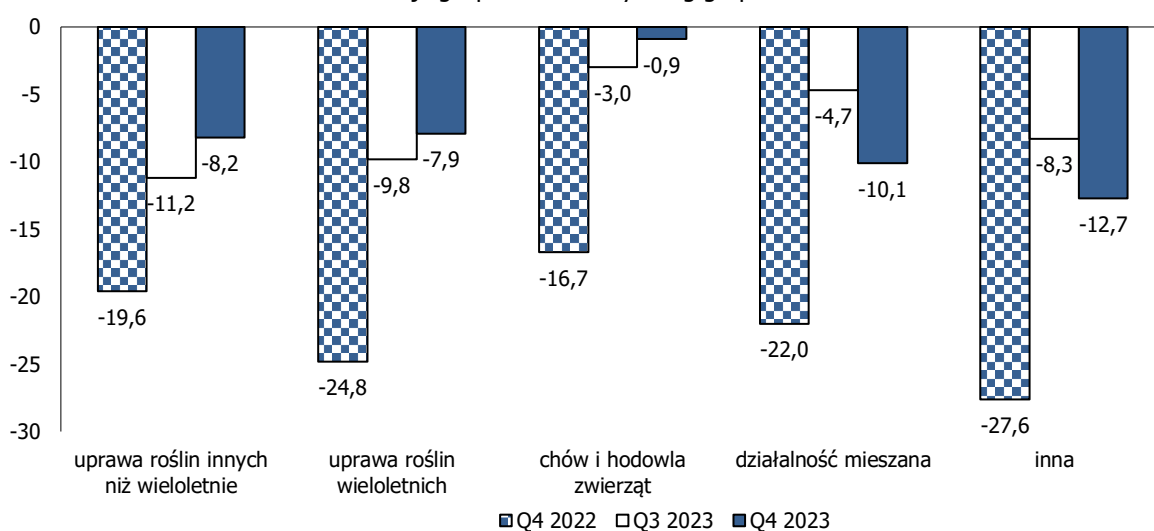
Nastroje gospodarstw rolnych wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

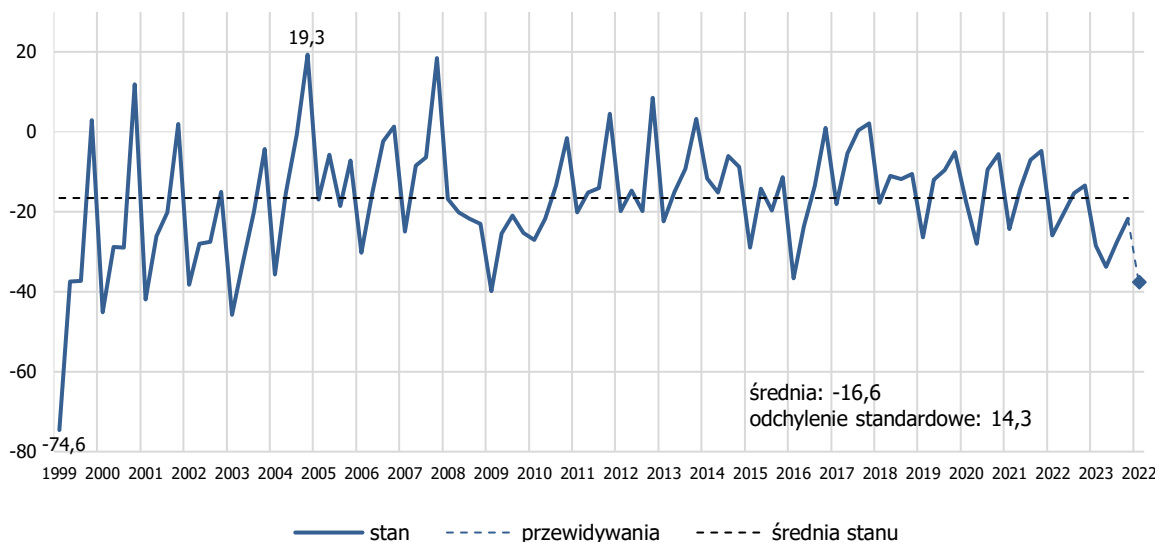
Nastroje gospodarstw rolnych wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

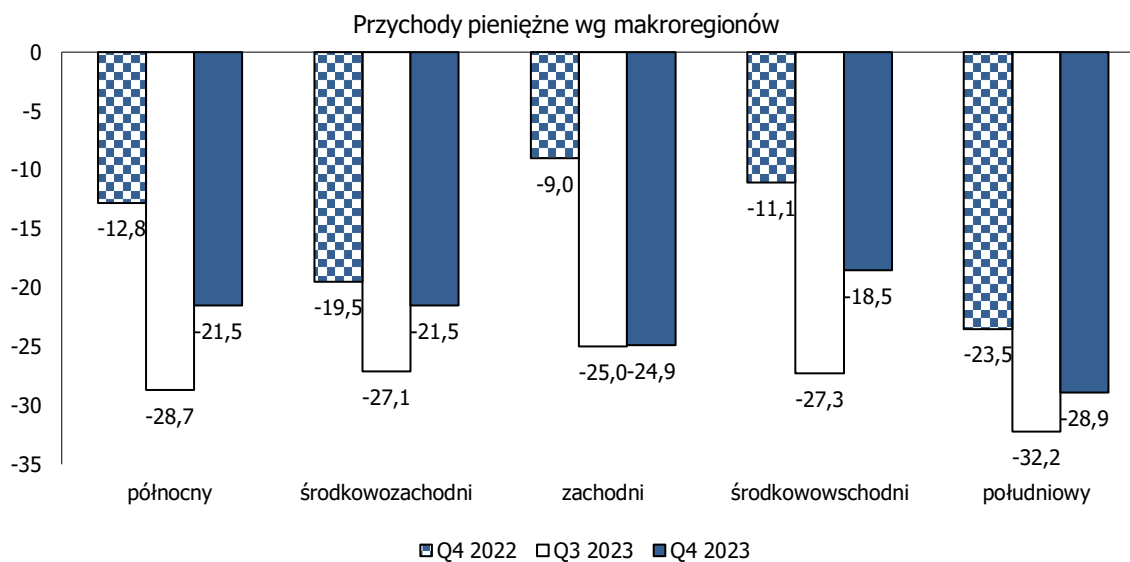
Nastroje gospodarstw rolnych wg grup PKD 2007

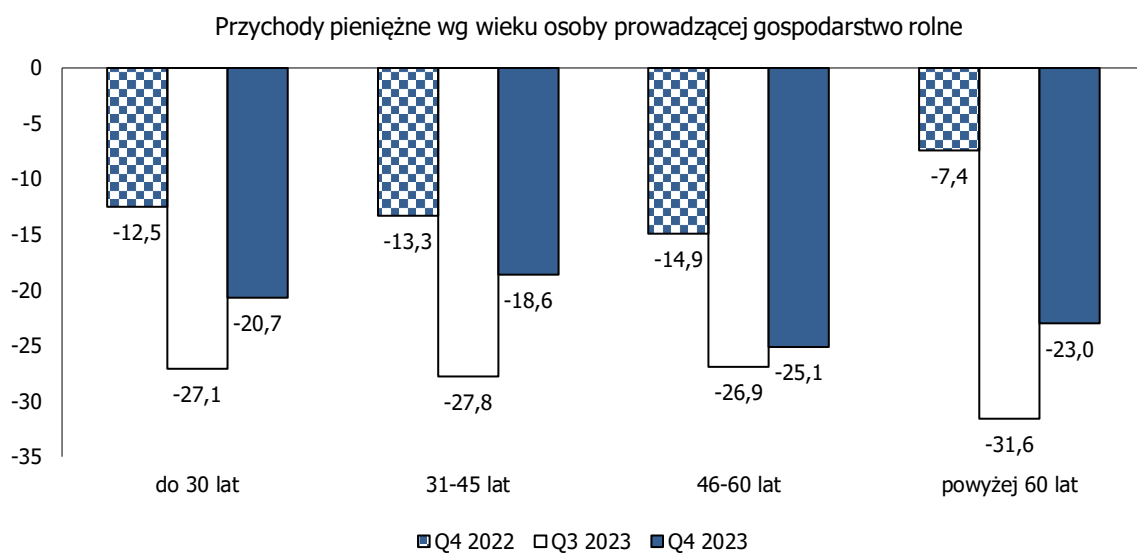
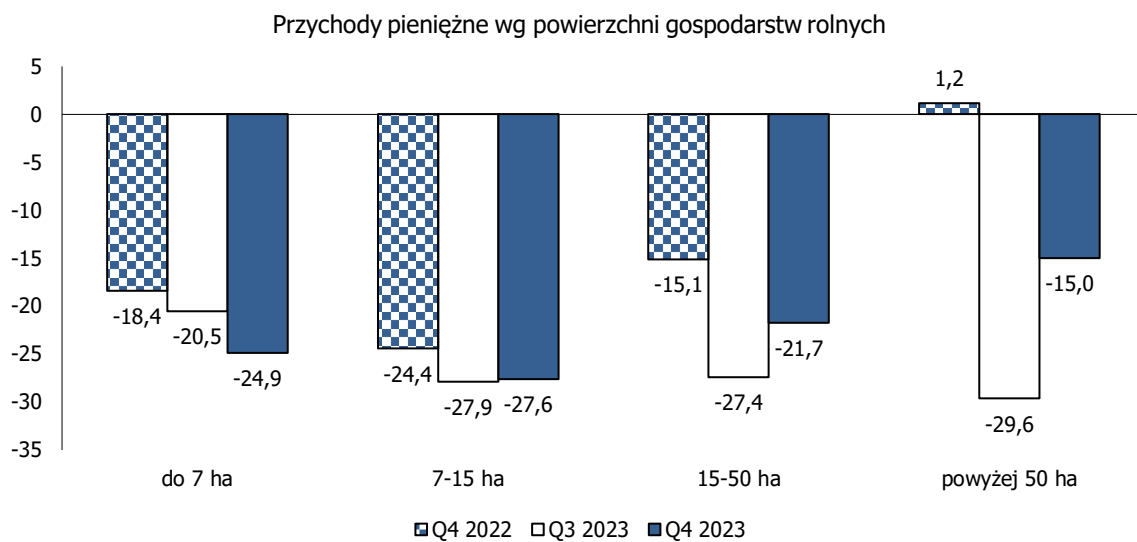

3. Przychody pieniężne

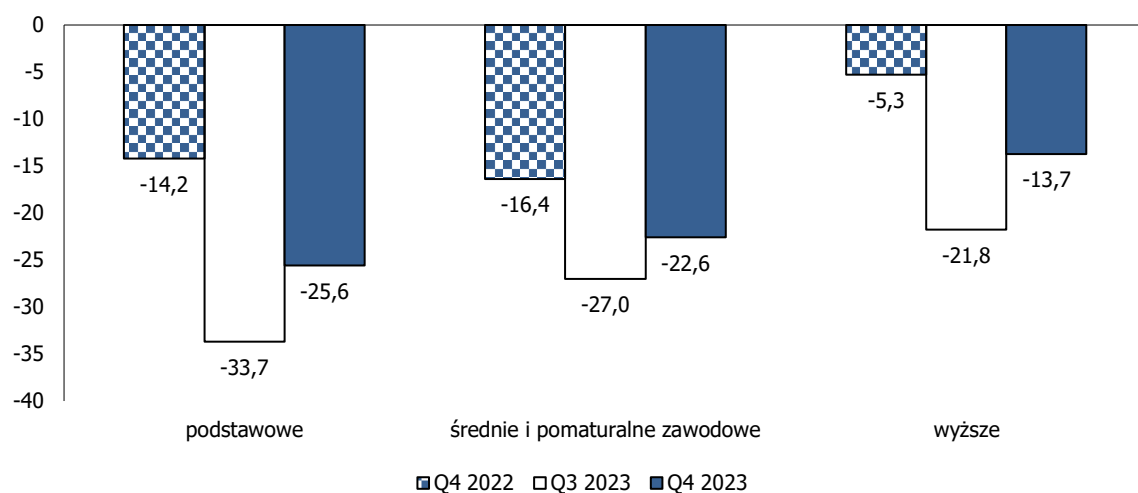

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrosły	24,2	26,4	18,3	13,9	19,1	22,7	12,9
nie zmieniły się	36,2	33,7	34,9	38,5	34,3	32,8	36,6
zmały	39,5	39,9	46,7	47,7	46,6	44,5	50,5
brak	7,6	6,1	9,7	9,3	7,2	5,5	7,6
saldo	-15,3	-13,5	-28,4	-33,8	-27,5	-21,8	-37,6

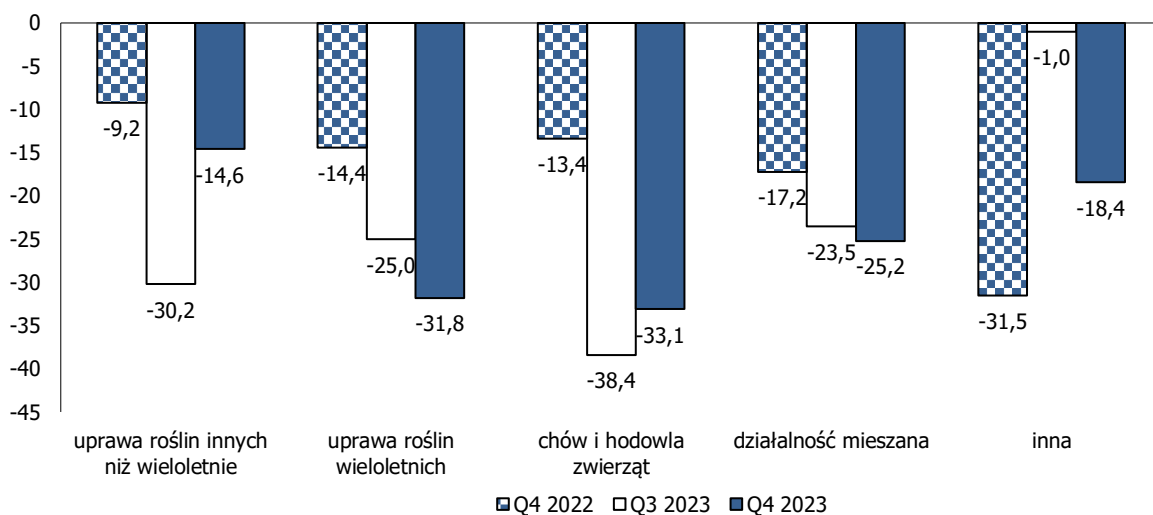

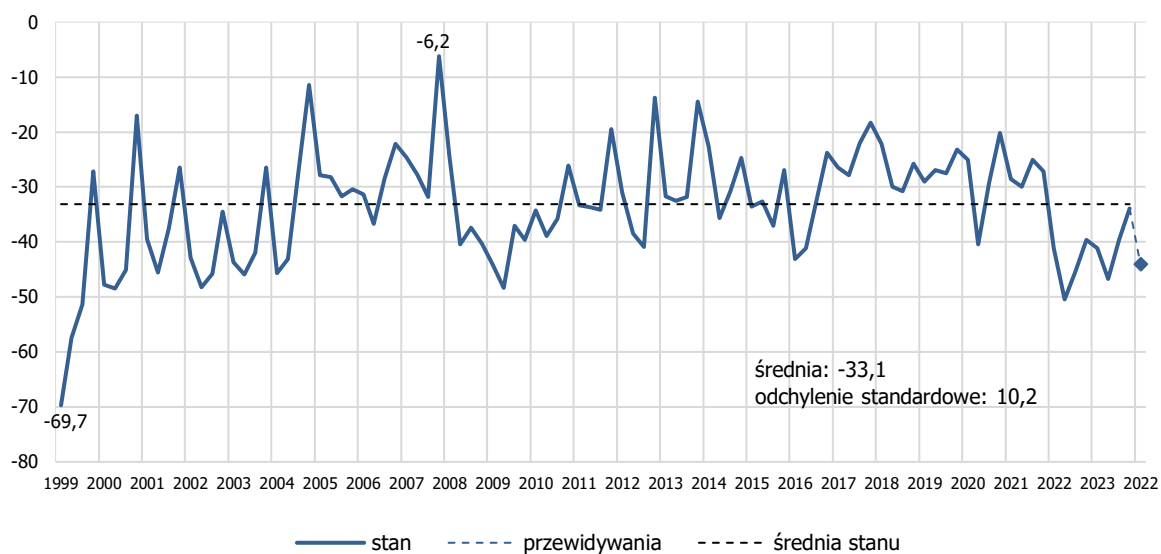
Przychody pieniężne wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

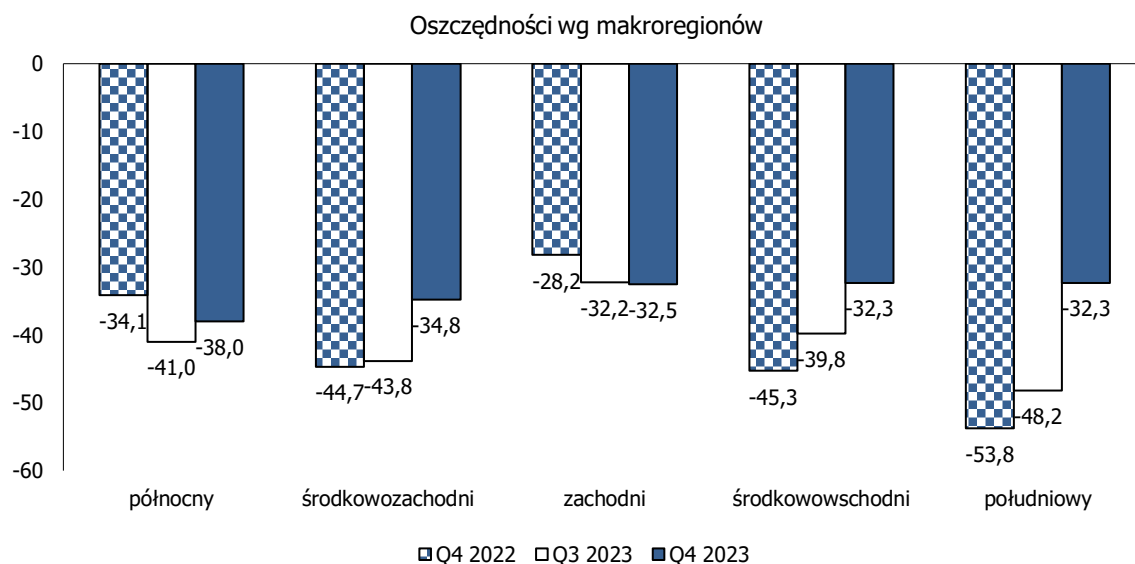
Przychody pieniężne wg grup PKD 2007

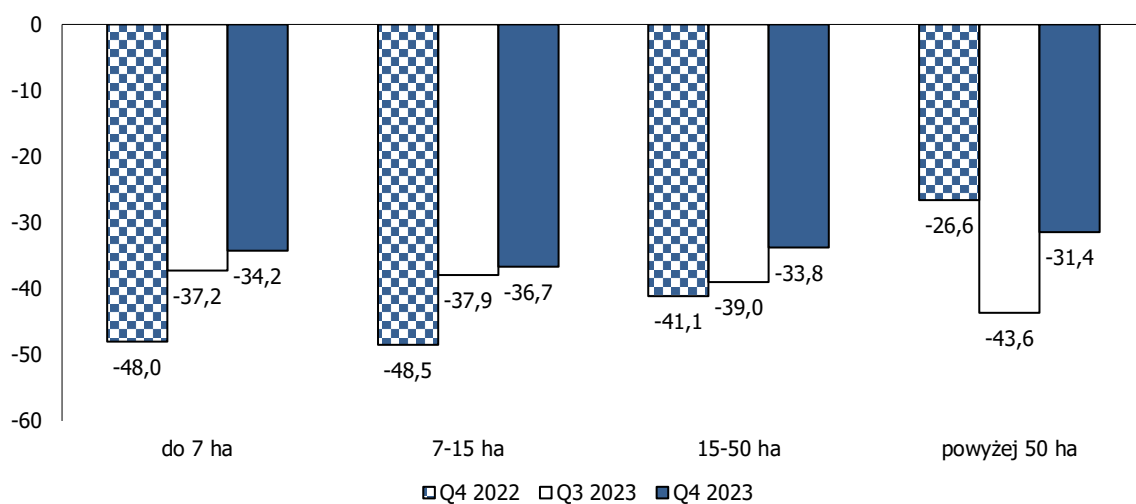
4. Oszczędności

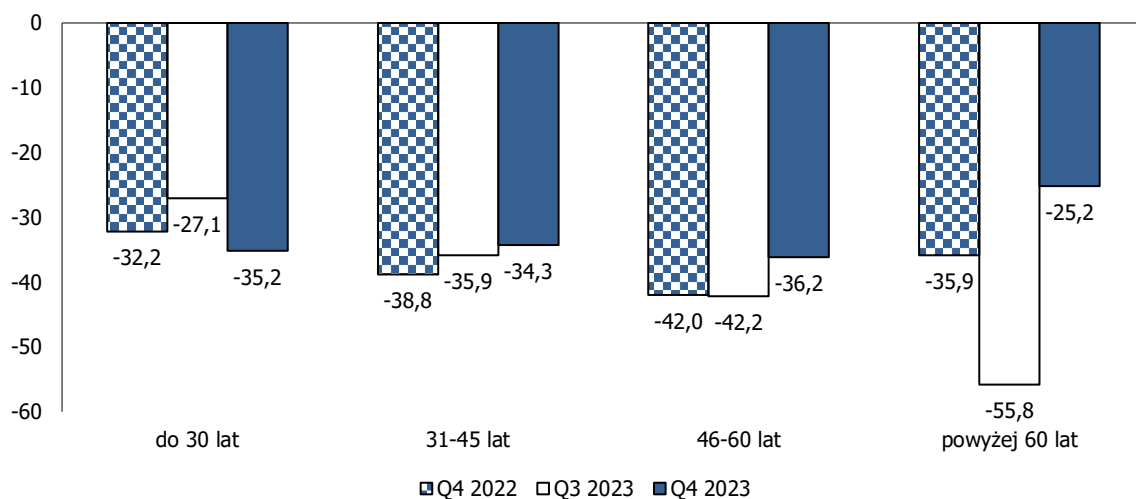
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrosły	9,1	12,6	10,7	7,5	10,9	11,7	7,5
nie zmieniły się	36,5	35,2	37,5	38,3	38,6	42,7	41,0
zmały	54,4	52,2	51,8	54,2	50,5	45,6	51,5
brak	18,5	17,5	16,5	19,4	19,0	15,7	17,4
saldo	-45,3	-39,6	-41,1	-46,7	-39,6	-33,9	-44,0

Oszczędności wg powierzchni gospodarstw rolnych

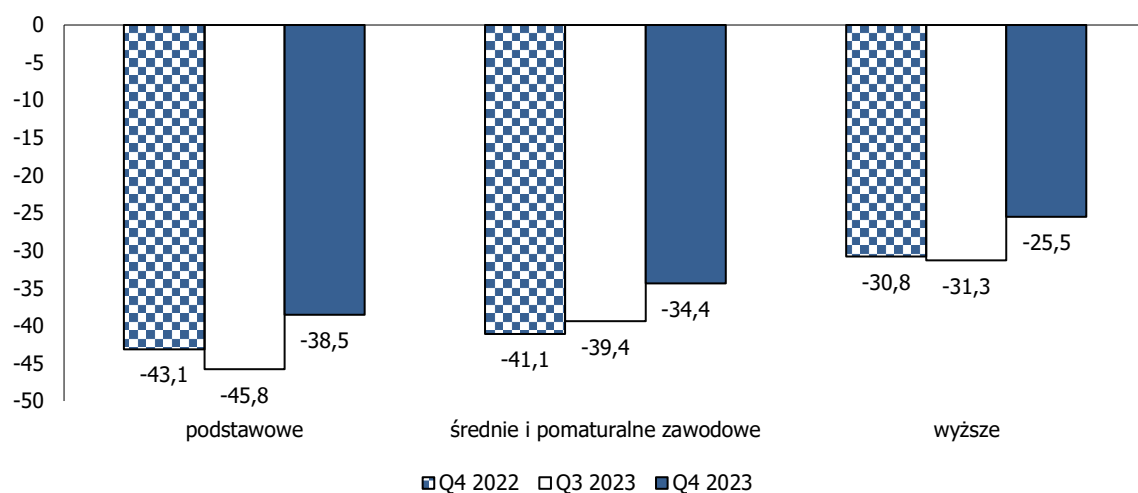

Oszczędności wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

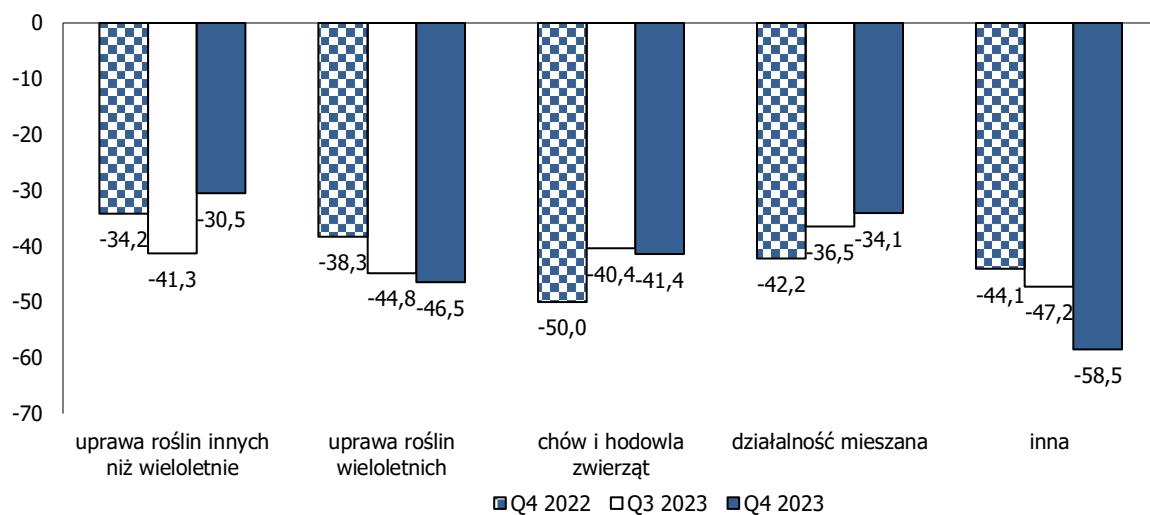

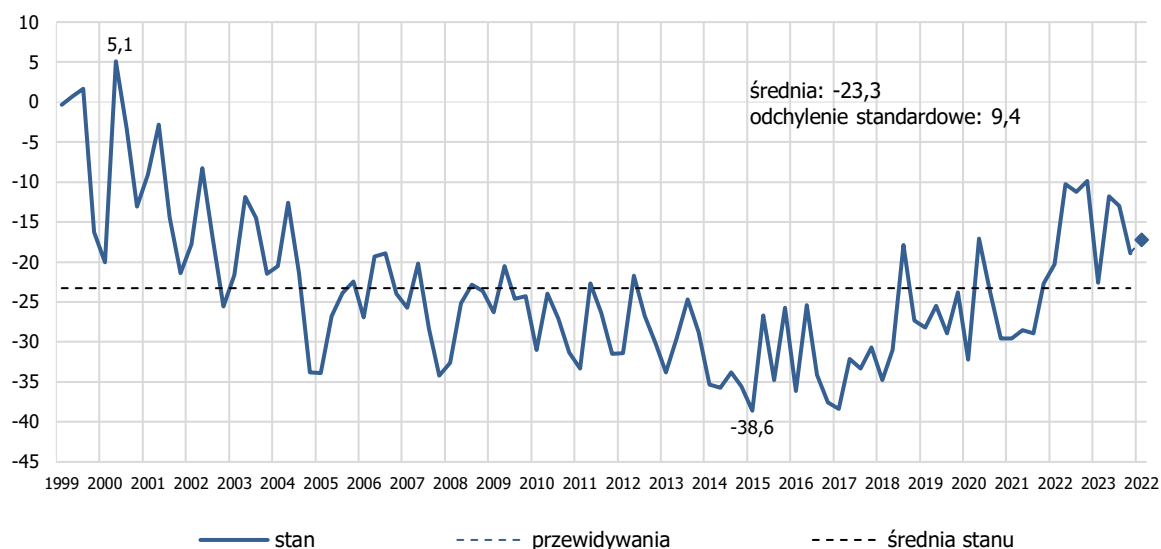
Oszczędności wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

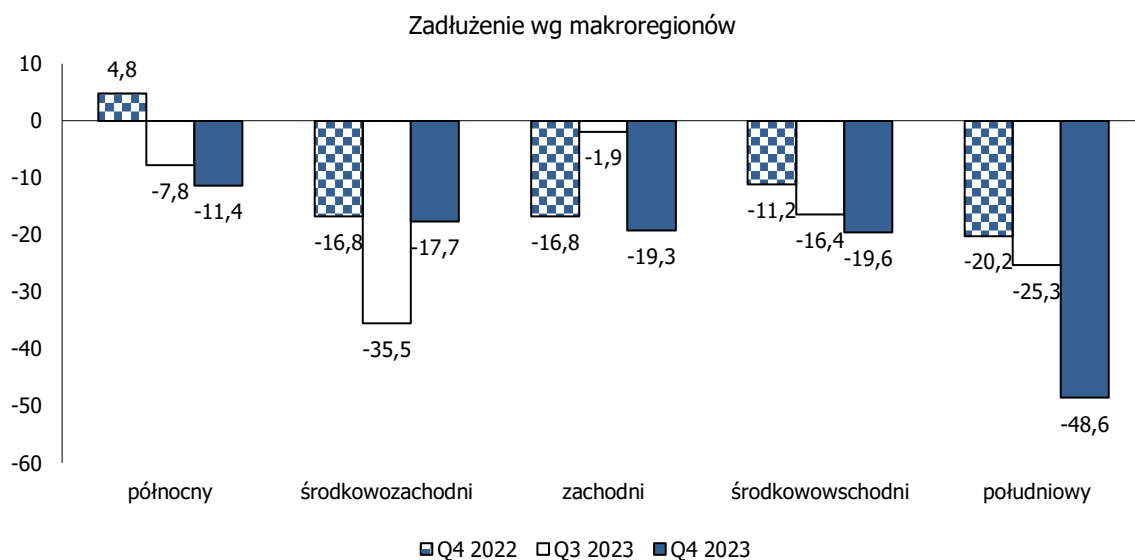
Oszczędności wg grup PKD 2007

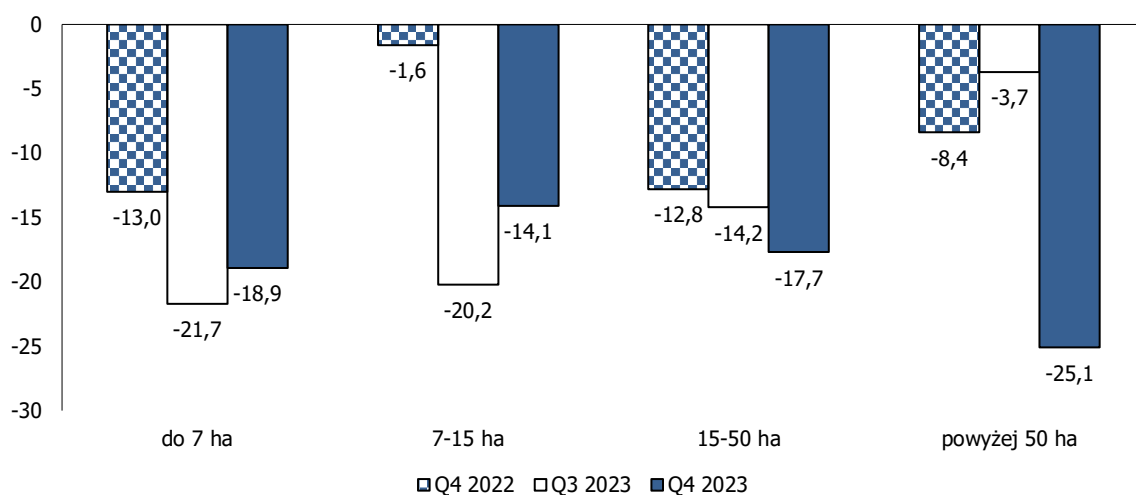
5. Zadłużenie

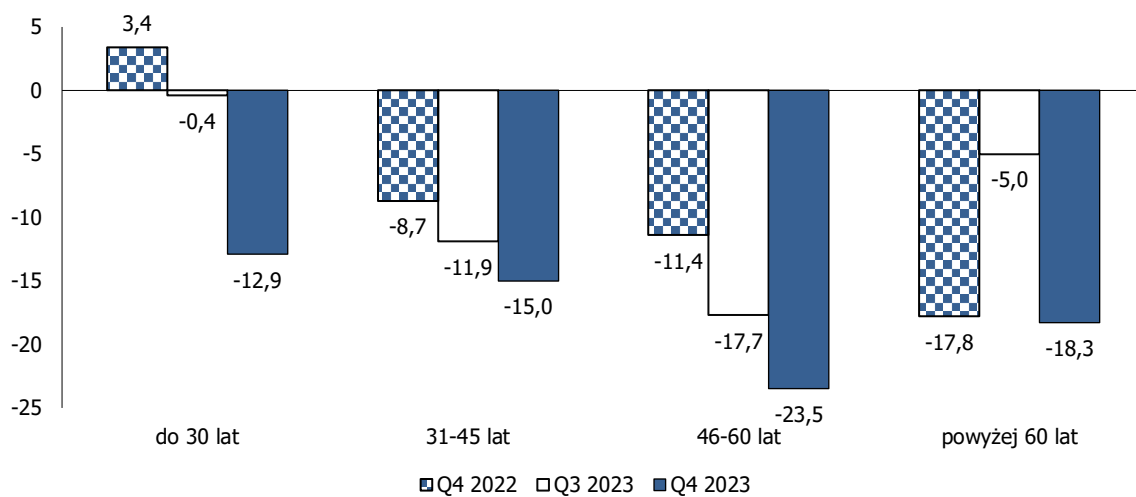
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	przewidywania
wzrosło	23,0	25,2	17,8	20,7	21,9	19,2	21,0
nie zmieniło się	42,8	39,7	41,7	46,8	43,2	42,7	40,9
zmałało	34,2	35,1	40,4	32,5	34,9	38,1	38,2
brak	35,5	40,3	42,4	43,4	42,0	40,2	39,3
saldo	-11,2	-9,9	-22,6	-11,8	-13,0	-18,9	-17,2

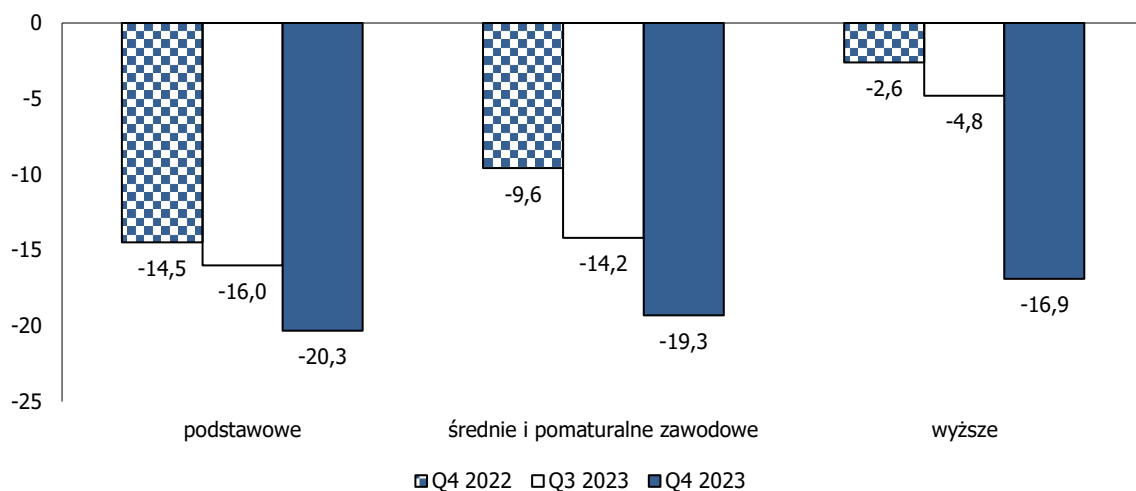
Zadłużenie wg powierzchni gospodarstw rolnych

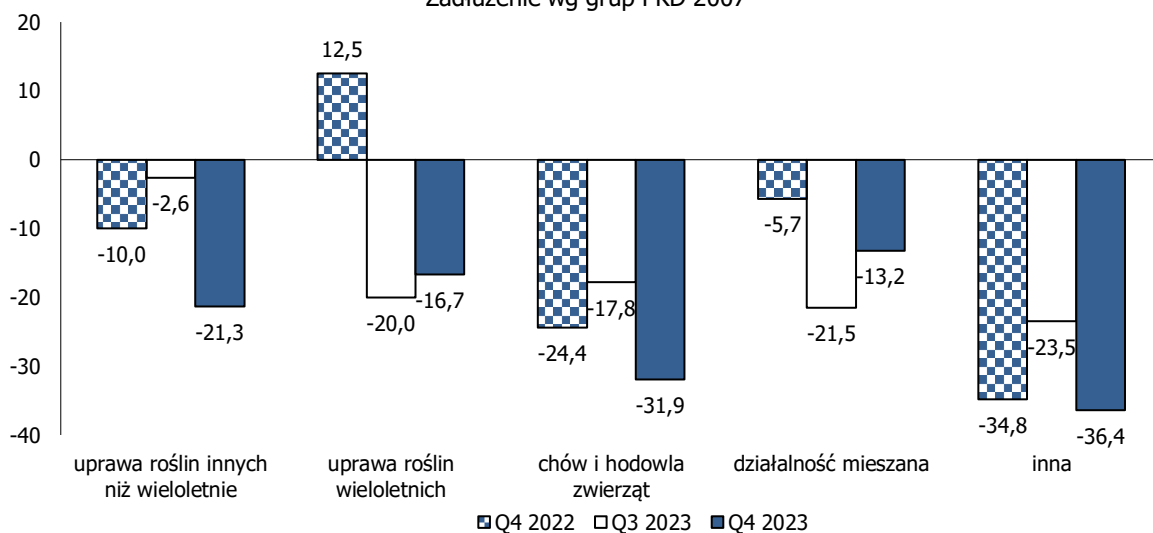
Zadłużenie wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

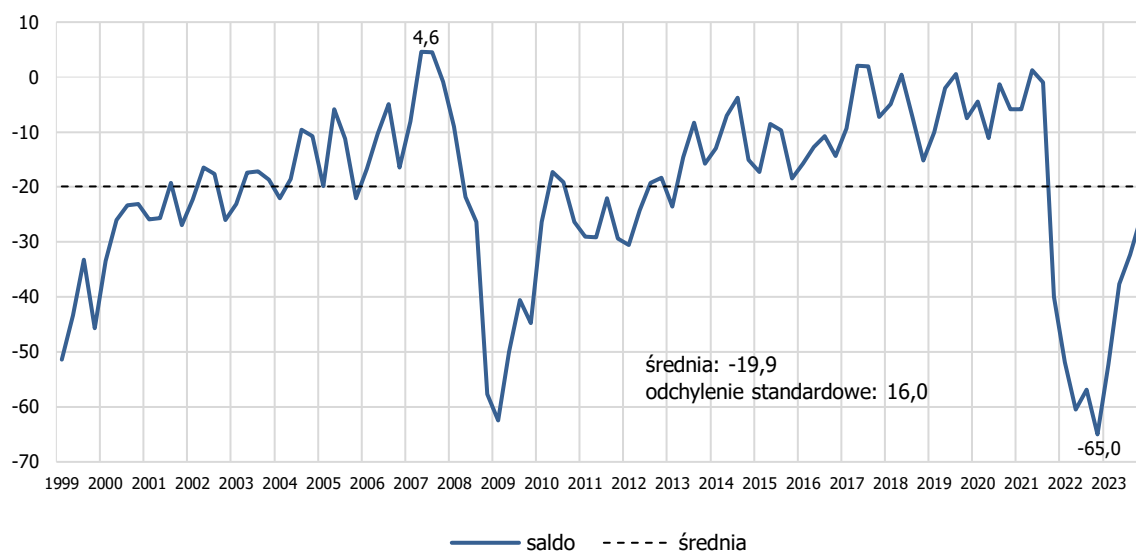
Zadłużenie wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

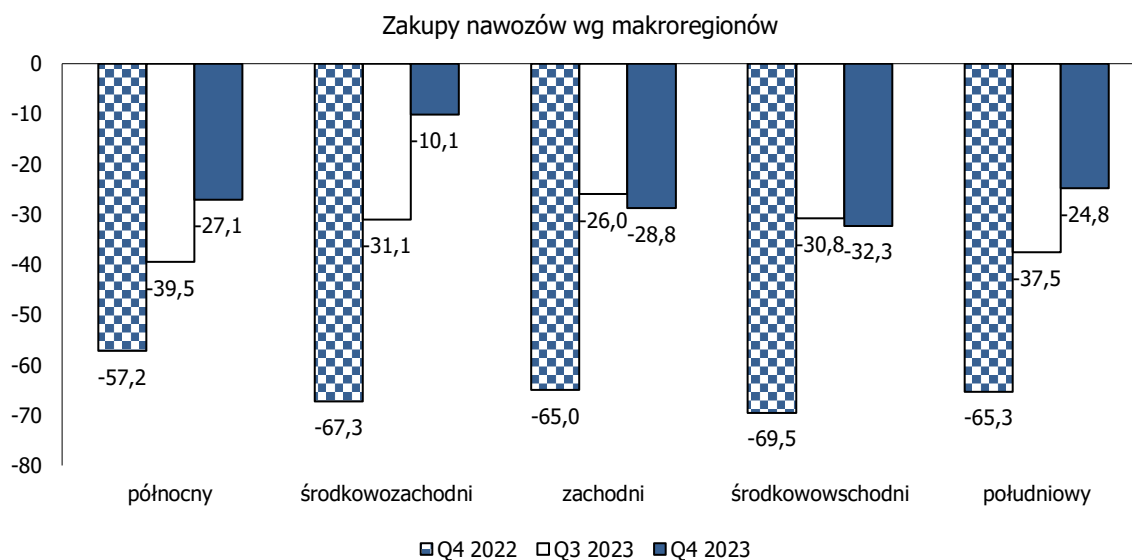
Zadłużenie wg grup PKD 2007

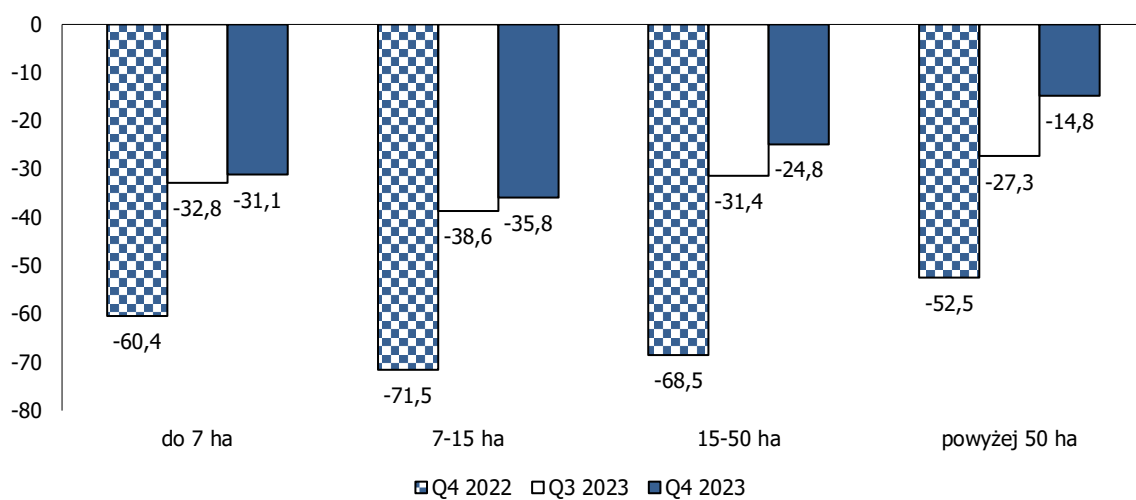
6. Zakupy nawozów mineralnych

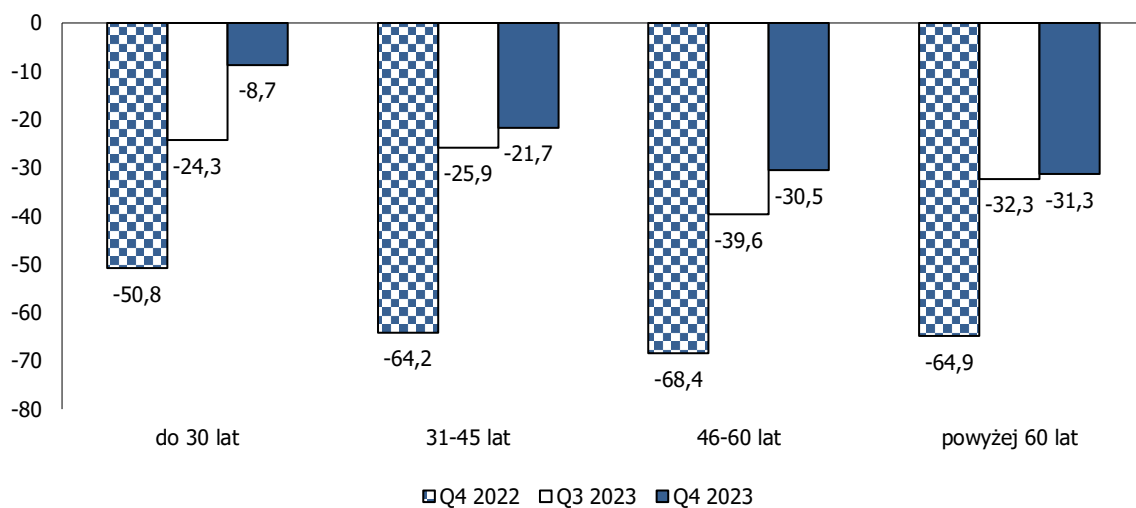
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
wzrosły	10,0	6,9	9,0	12,5	14,2	14,9
nie zmieniły się	23,1	21,2	29,7	37,3	39,3	44,8
zmały	66,9	71,9	61,3	50,2	46,5	40,3
nie dokonano	12,3	20,7	15,7	10,8	11,0	11,2
saldo	-56,9	-65,0	-52,3	-37,7	-32,3	-25,4

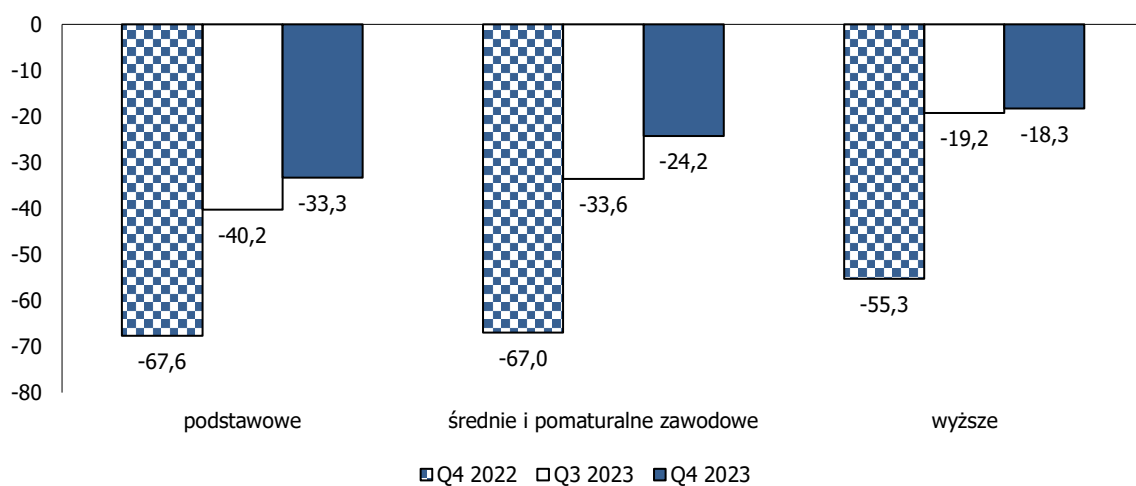
Zakupy nawozów wg powierzchni gospodarstw rolnych

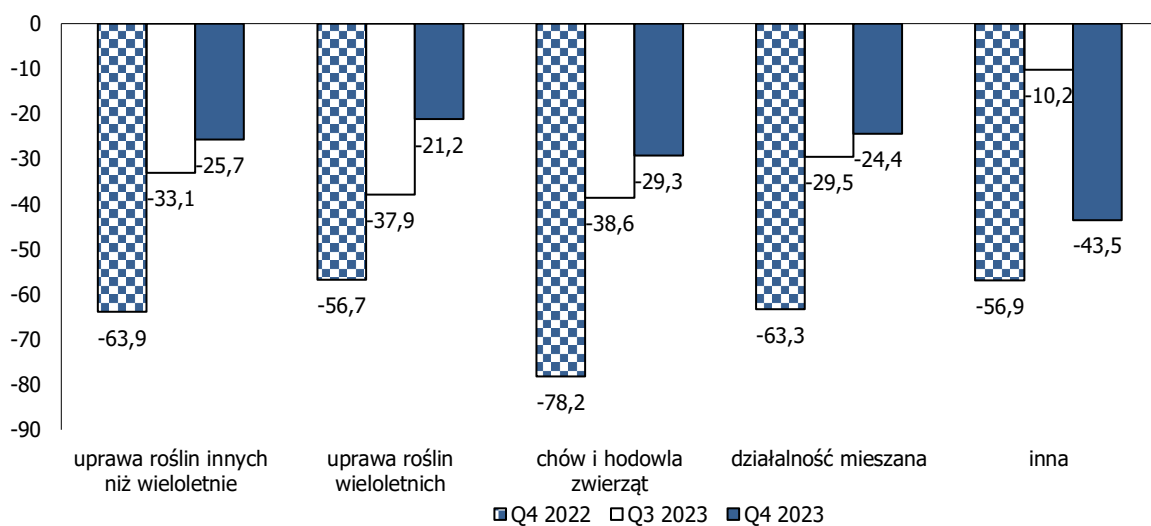
Zakupy nawozów wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

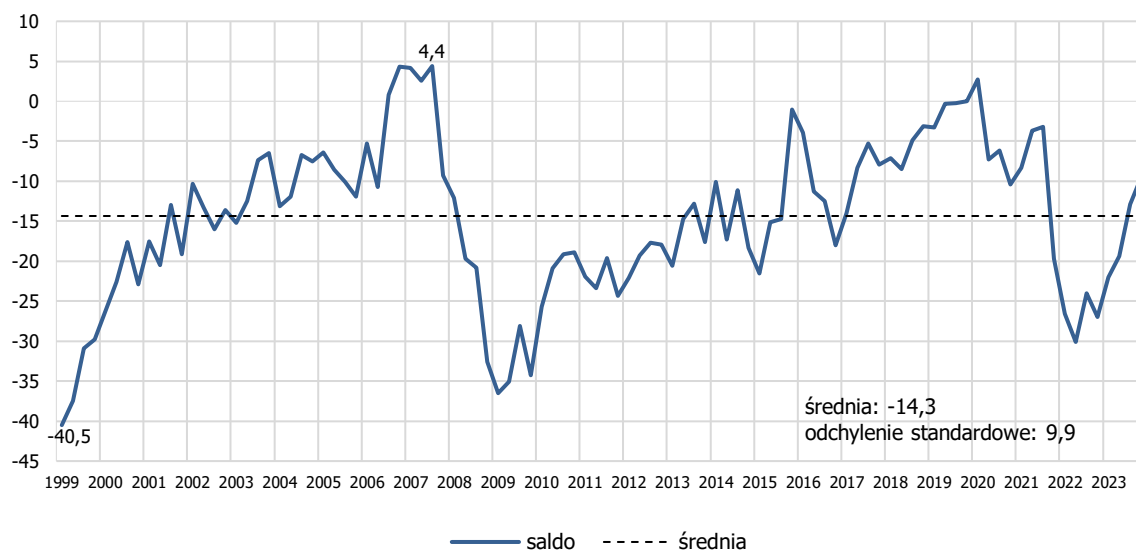
Zakupy nawozów wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

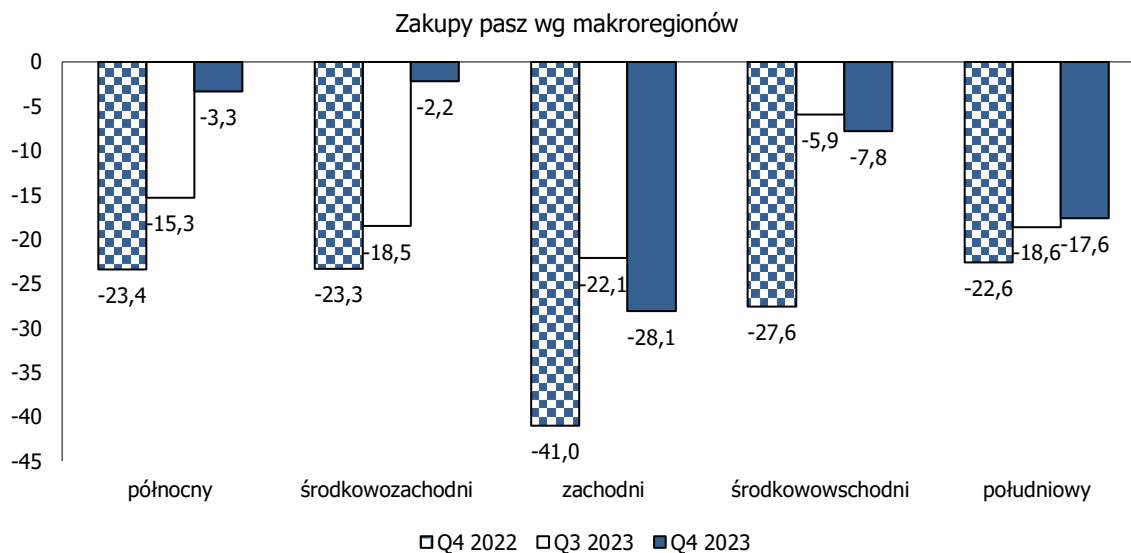
Zakupy nawozów wg grup PKD 2007

7. Zakupy pasz treściwych

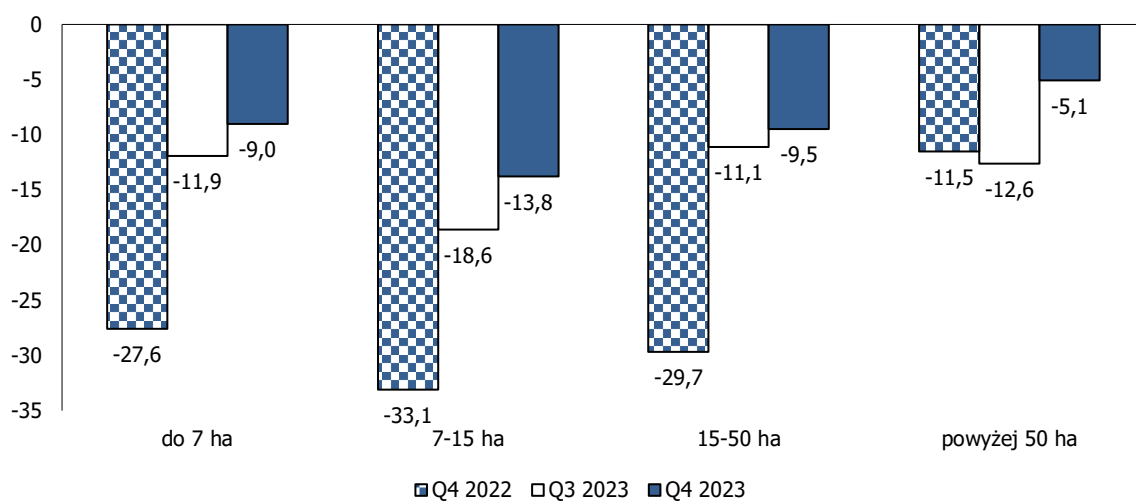

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
wzrosły	11,1	10,5	11,5	11,1	16,0	18,9
nie zmieniły się	53,8	52,0	55,0	58,4	55,1	52,6
zmalły	35,1	37,5	33,5	30,5	28,9	28,4
nie dokonano	45,4	47,1	47,0	48,1	48,6	44,6
saldo	-24,0	-27,0	-22,0	-19,4	-12,9	-9,5

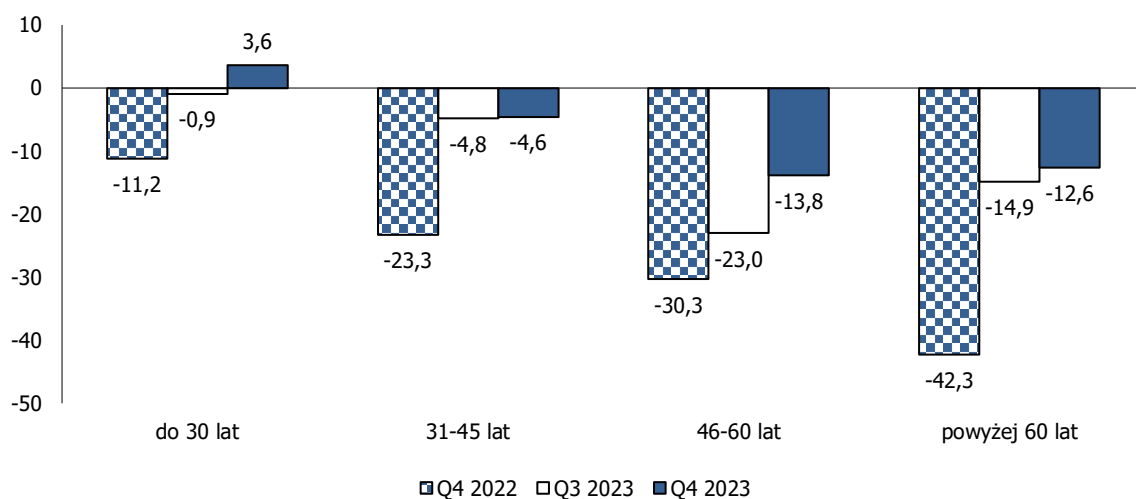

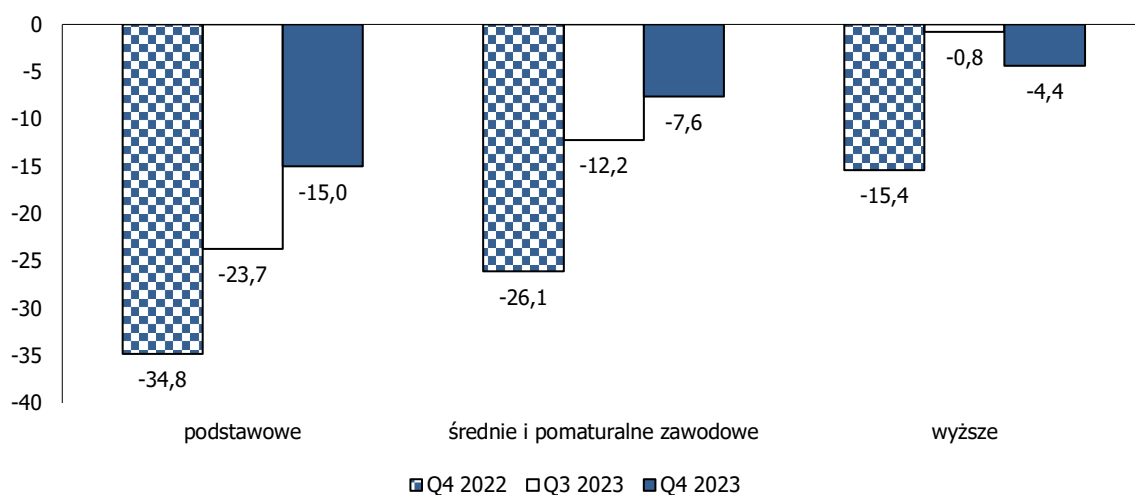
Zakupy pasz wg powierzchni gospodarstw rolnych

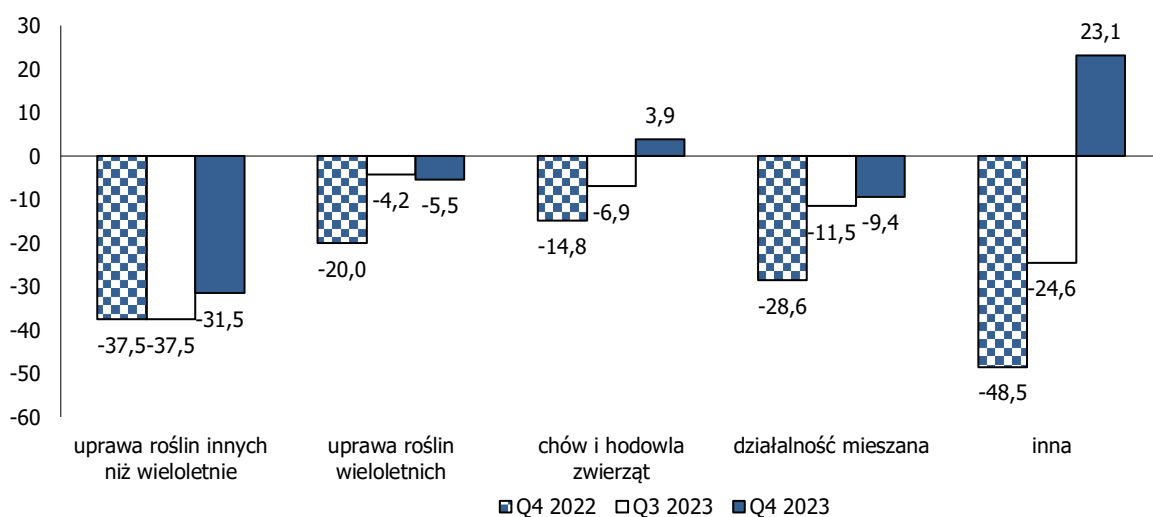
Zakupy pasz wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

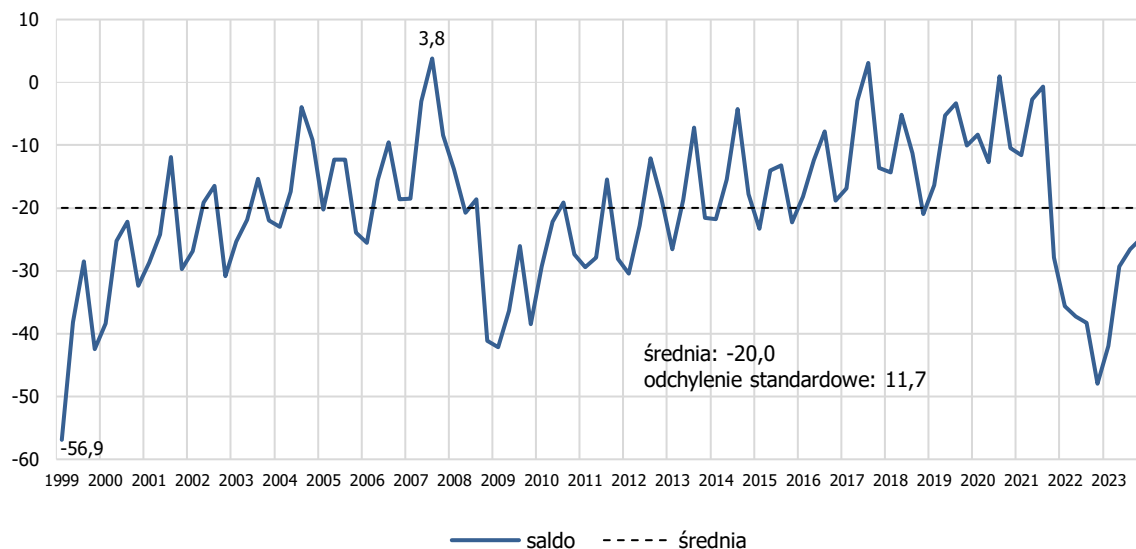
Zakupy pasz wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

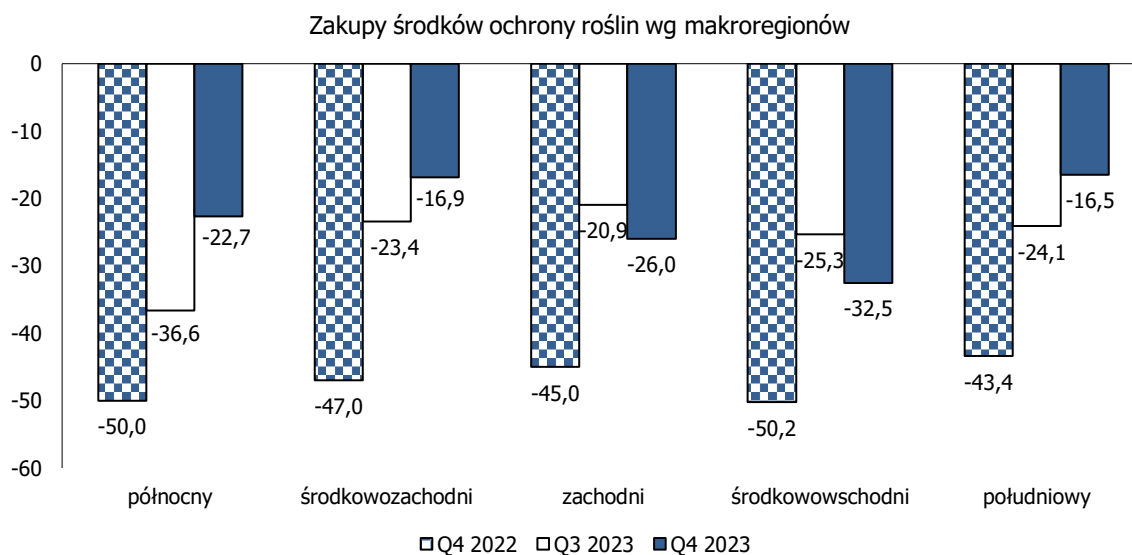
Zakupy pasz wg grup PKD 2007

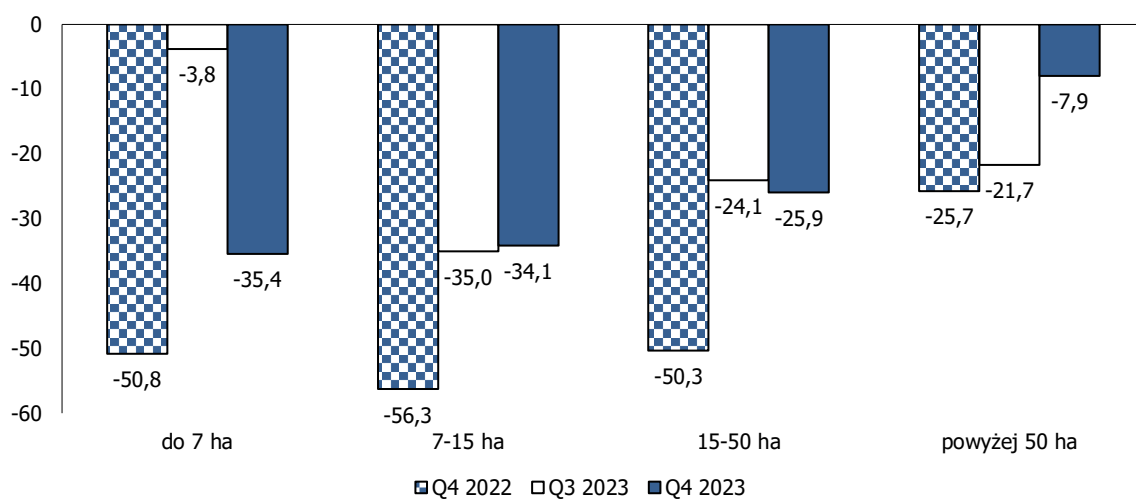
8. Zakupy środków ochrony roślin

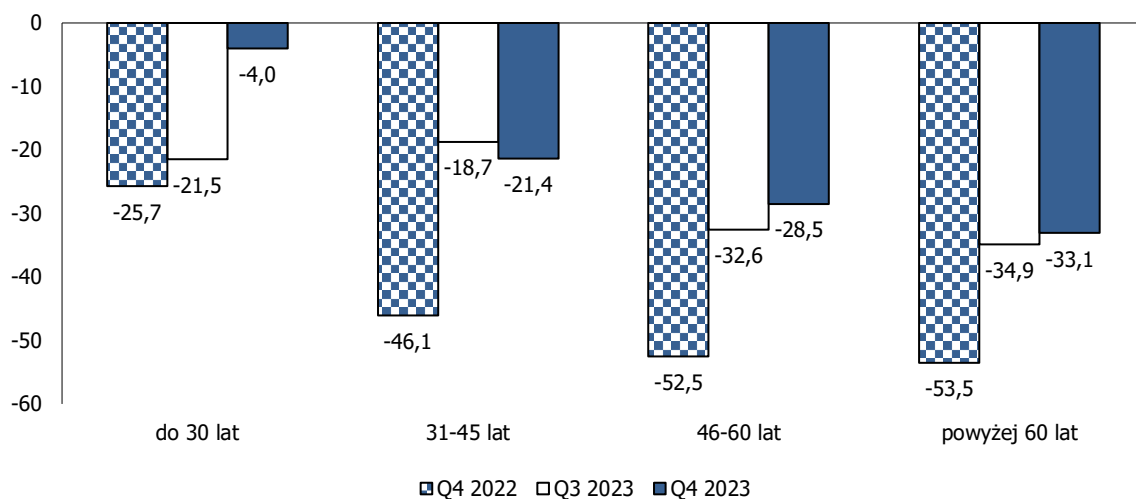
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
wzrosły	9,1	6,1	7,2	9,3	10,5	10,9
nie zmieniły się	43,5	39,7	43,6	52,1	52,4	53,4
zmały	47,4	54,1	49,2	38,6	37,1	35,7
nie dokonano	10,2	18,2	19,1	11,3	10,4	14,2
saldo	-38,3	-48,0	-42,0	-29,3	-26,6	-24,8

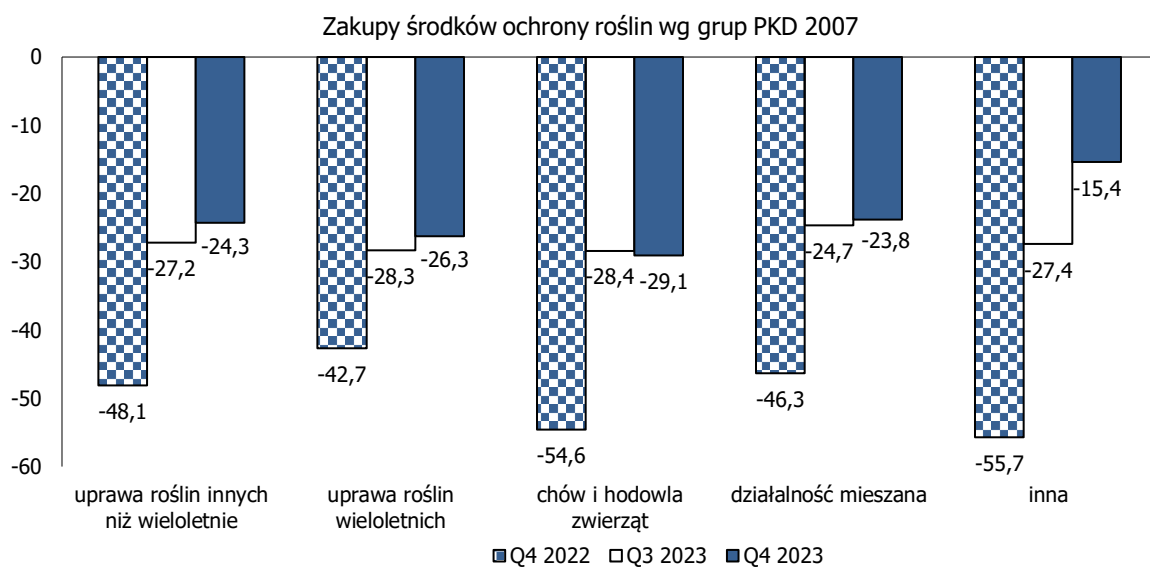
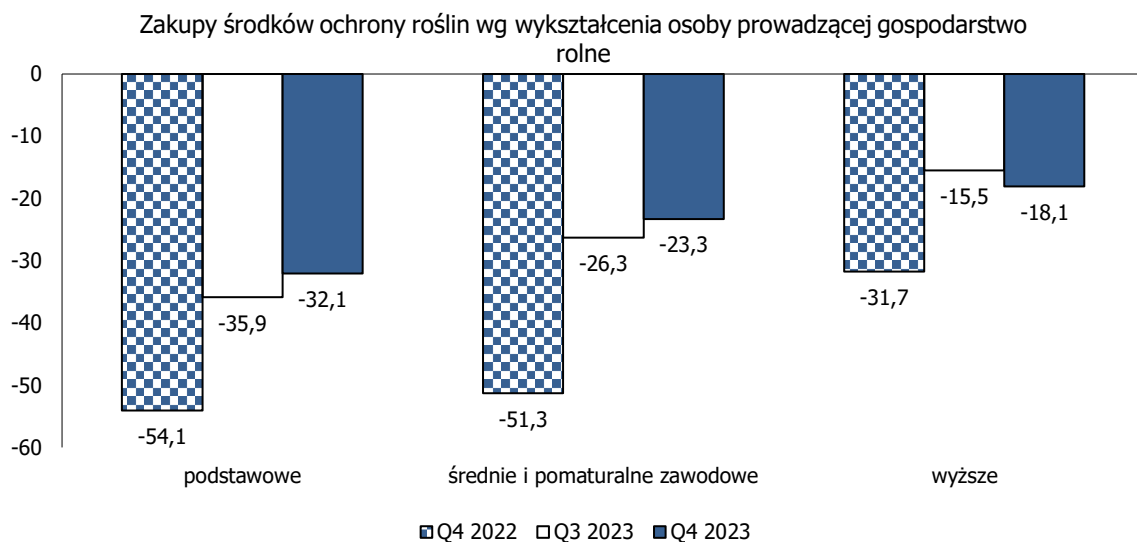

Zakupy środków ochrony roślin wg powierzchni gospodarstw rolnych

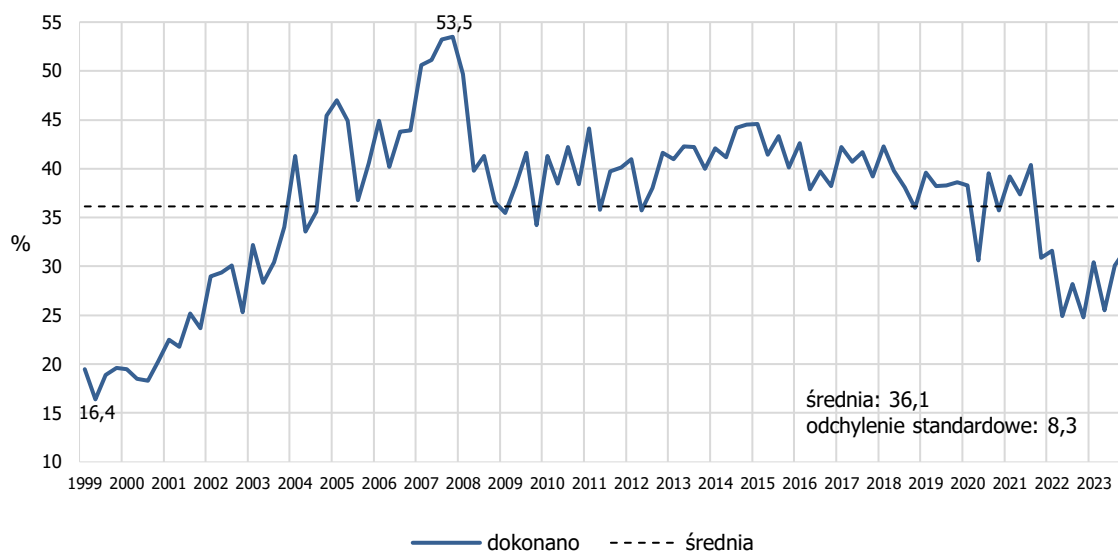

Zakupy środków ochrony roślin wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

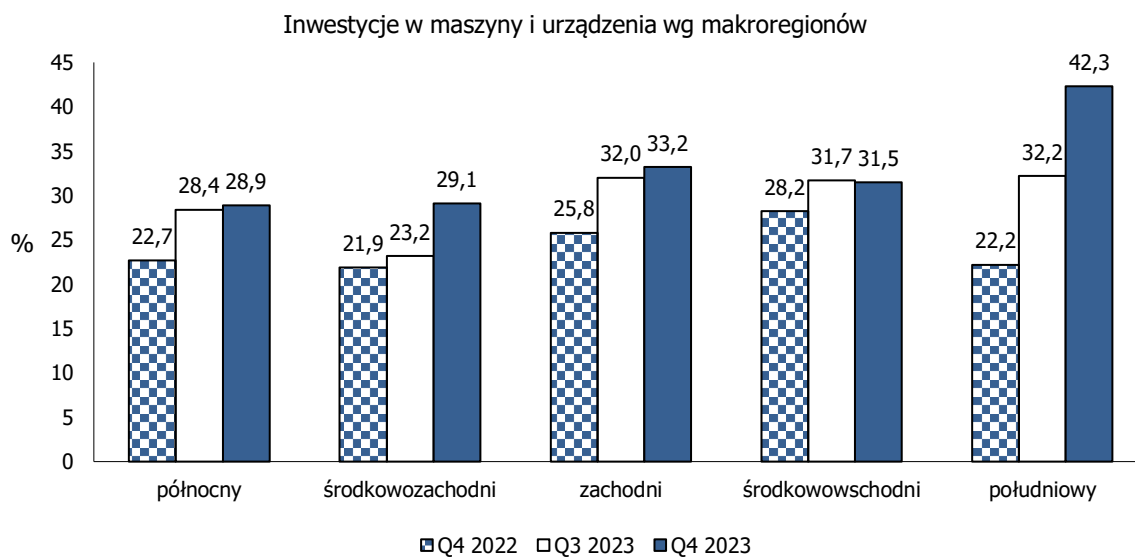

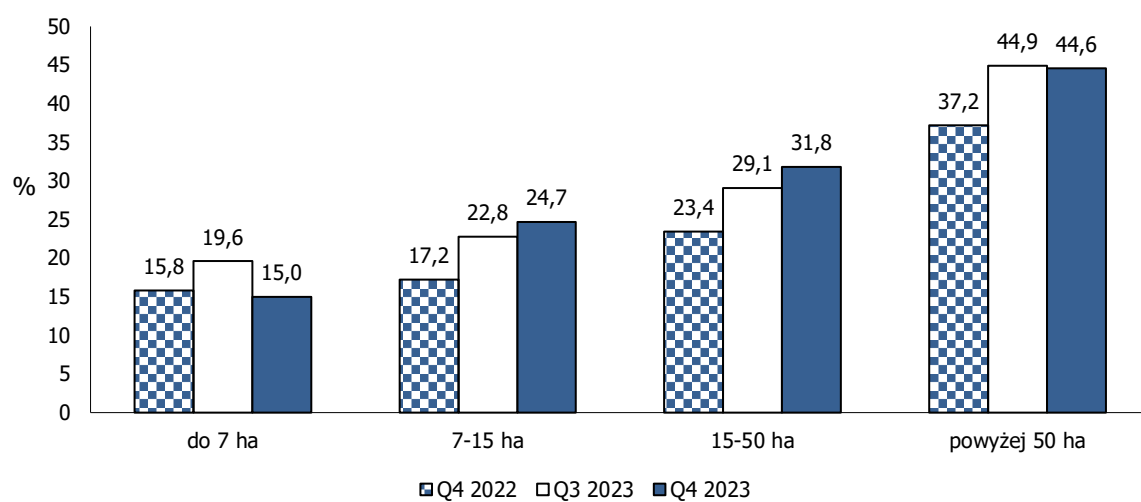
9. Inwestycje w maszyny i urządzenia

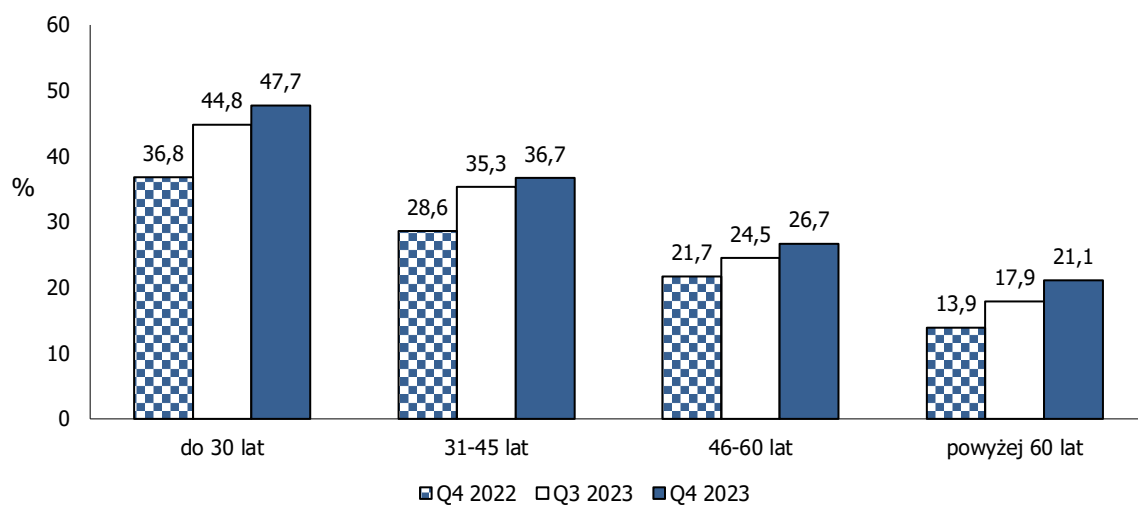
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
dokonano	28,2	24,8	30,4	25,5	30,1	31,7
nie dokonano	71,8	75,2	69,6	74,5	69,9	68,3

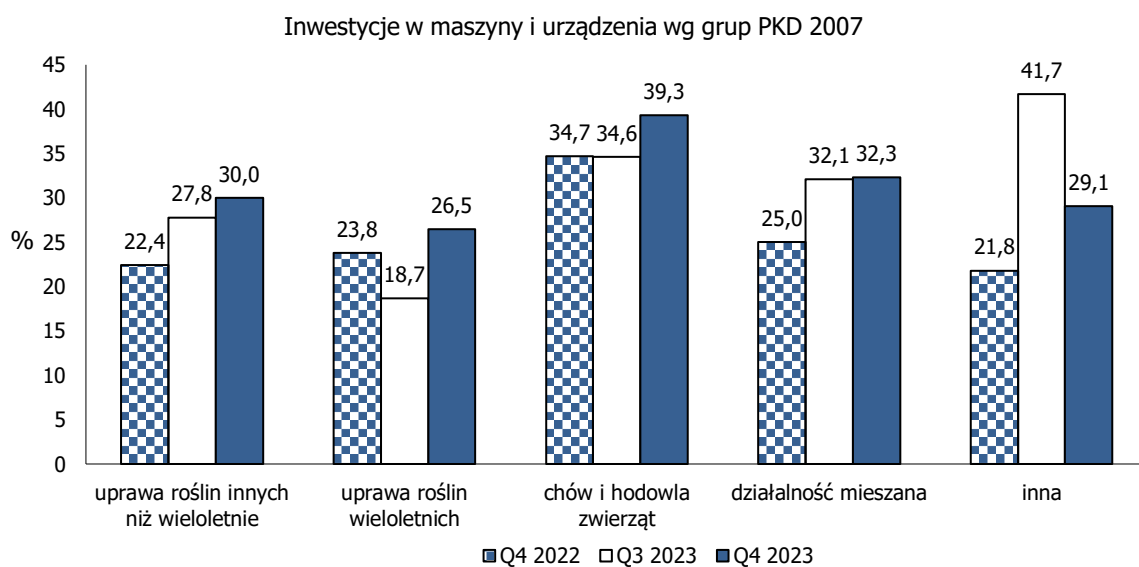
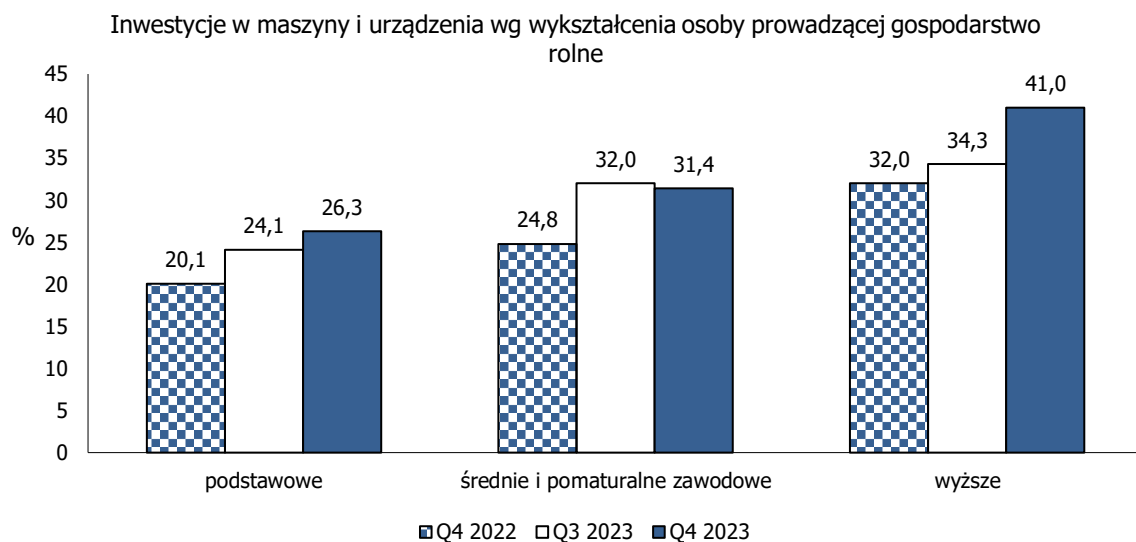

Inwestycje w maszyny i urządzenia wg powierzchni gospodarstw rolnych

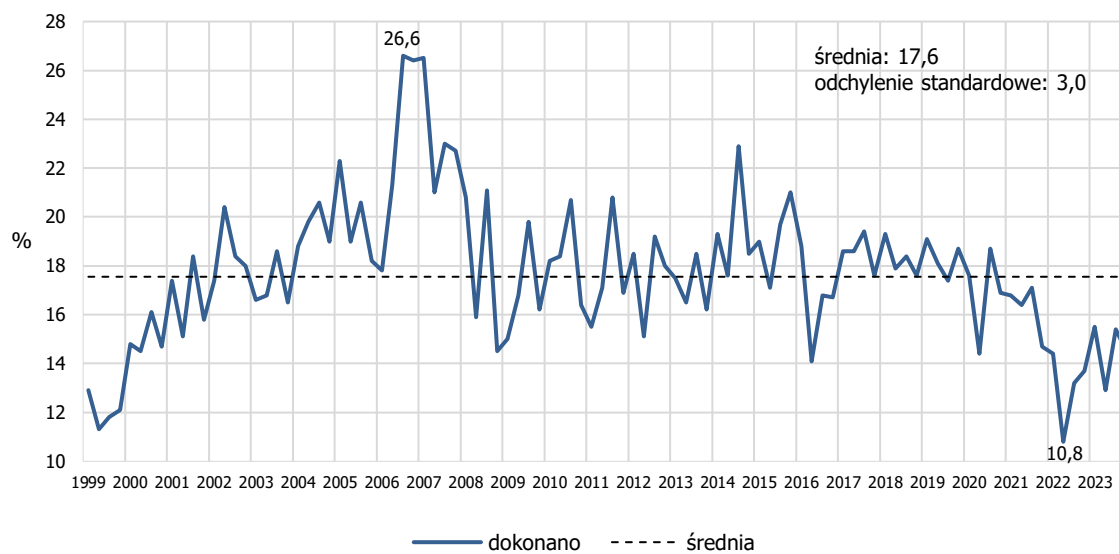
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

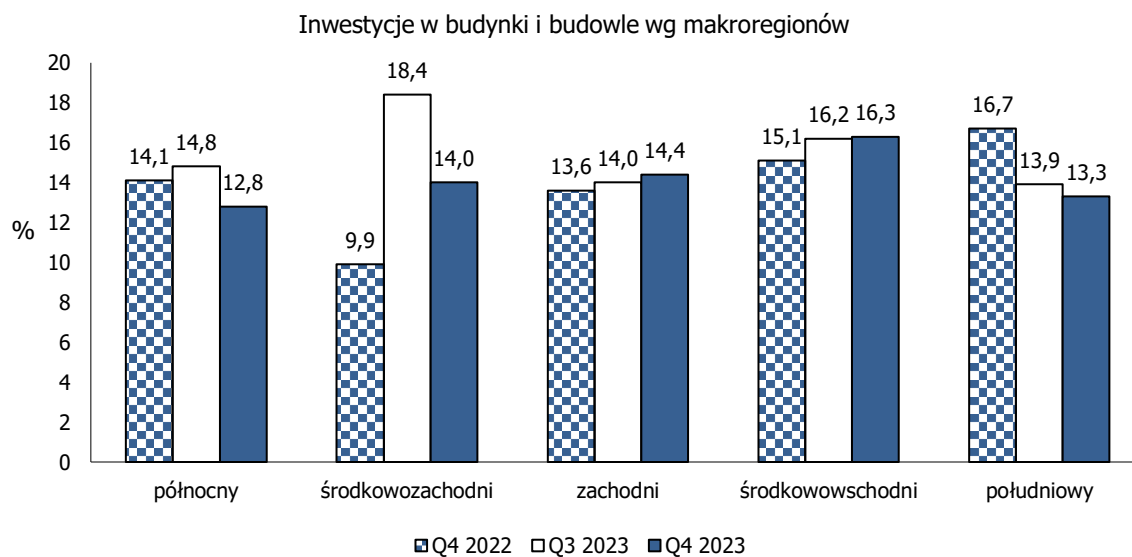

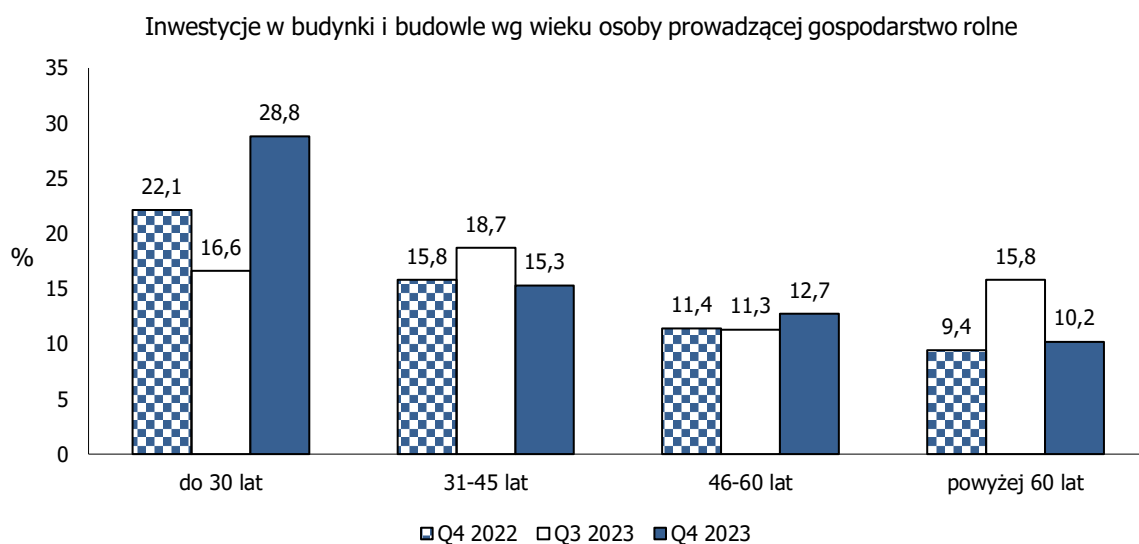
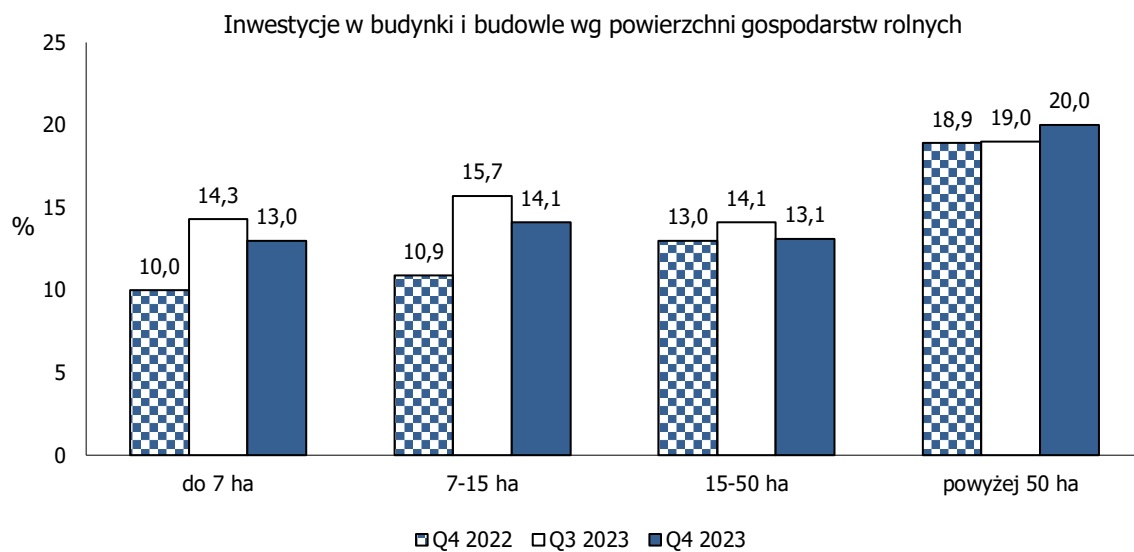

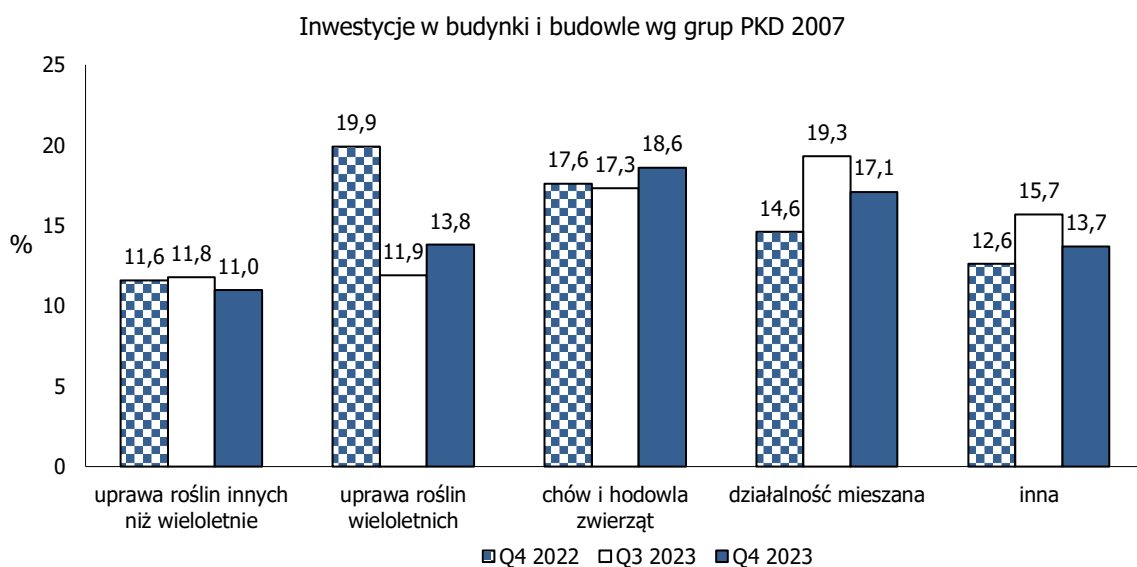
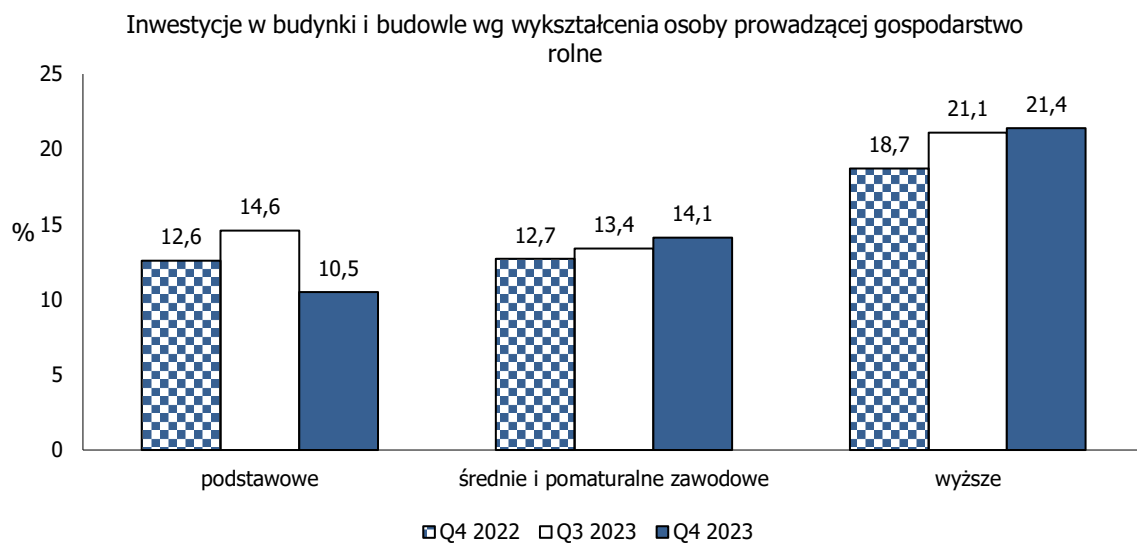
10. Inwestycje w budynki i budowlę

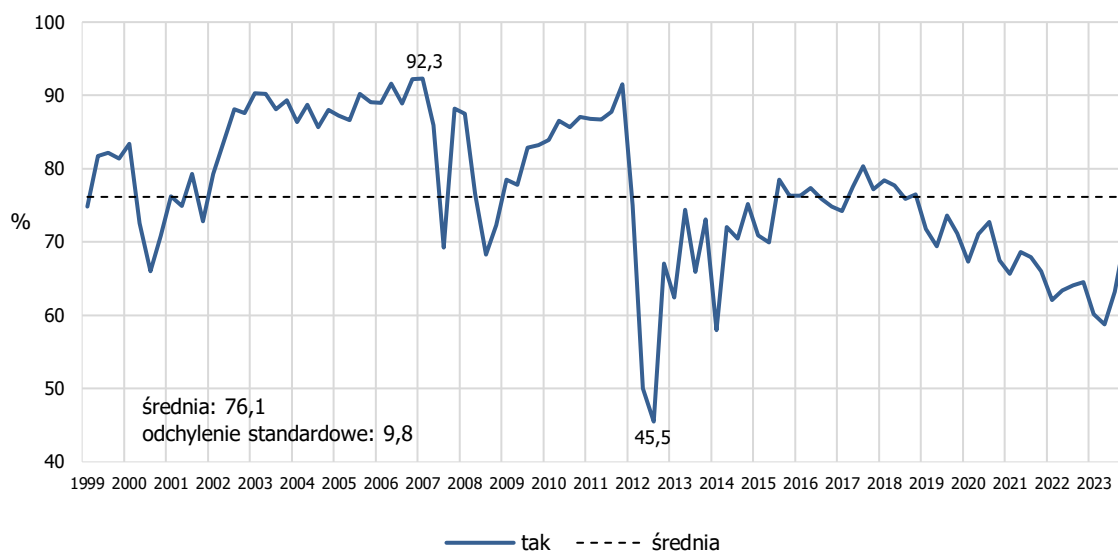
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
dokonano	13,2	13,7	15,5	12,9	15,4	14,5
nie dokonano	86,8	86,3	84,5	87,1	84,6	85,5

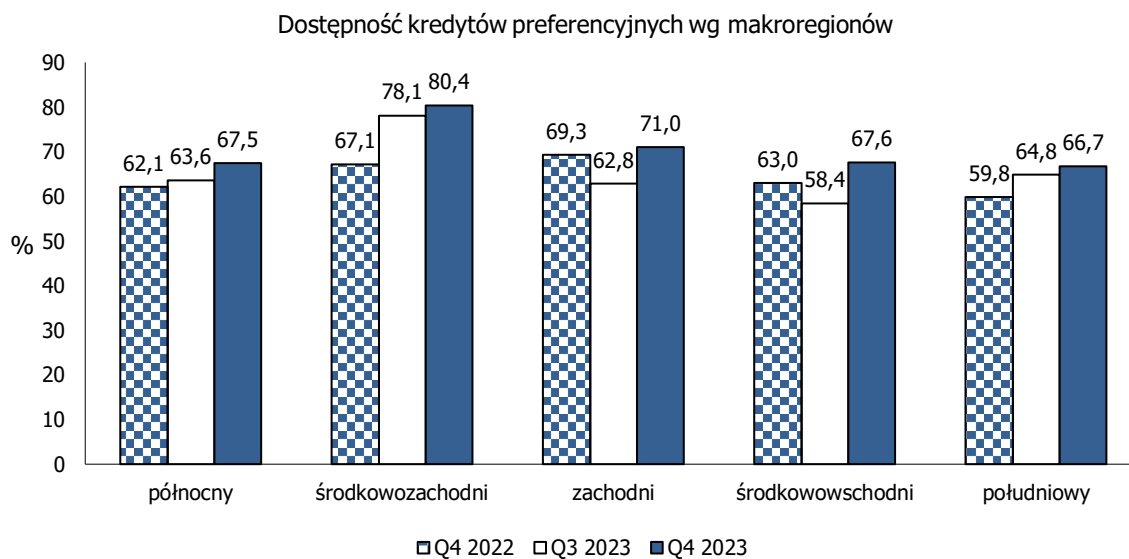

11. Dostępność kredytów preferencyjnych

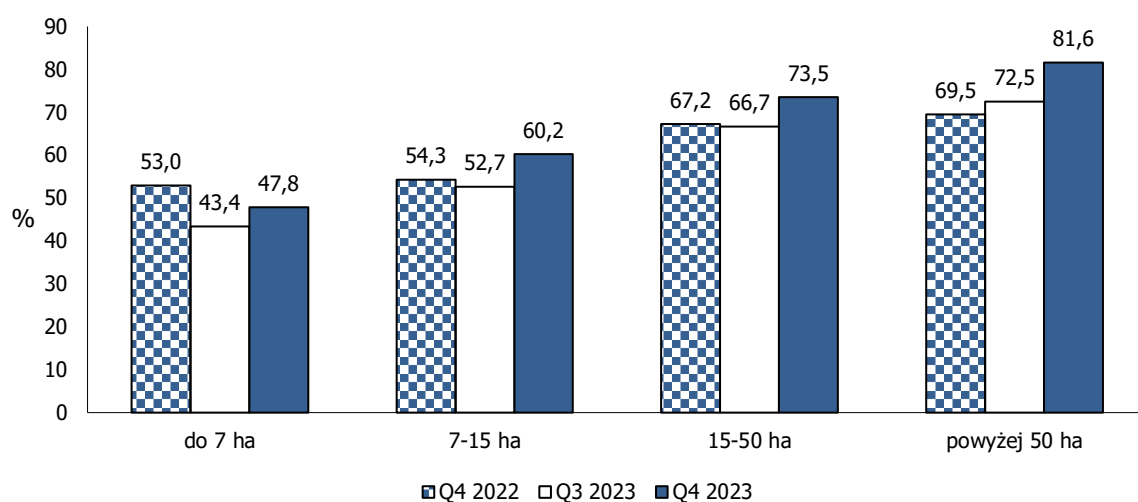

1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

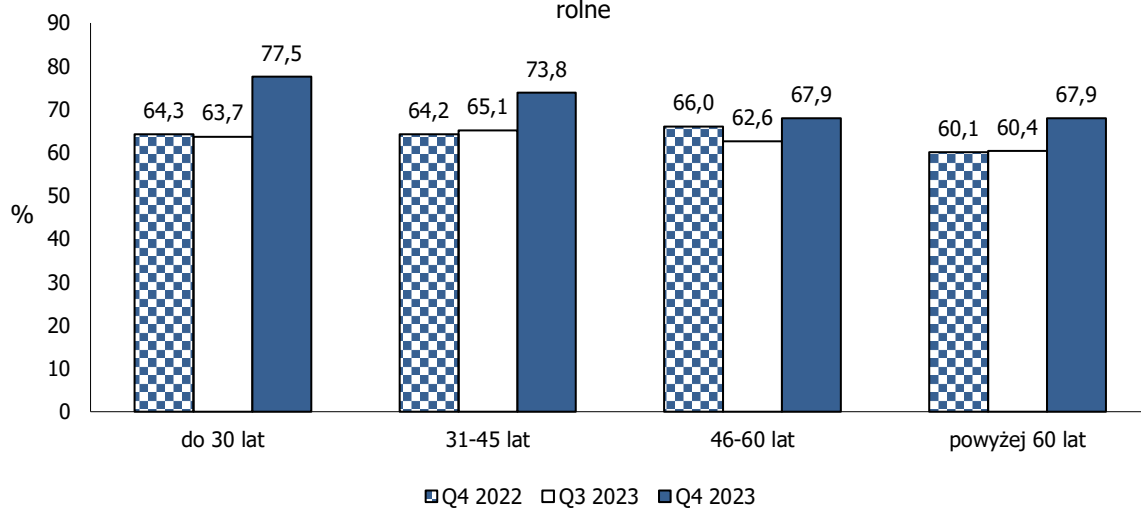
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
tak	64,1	64,5	60,2	58,8	63,2	70,8
nie	35,9	35,5	39,8	41,2	36,8	29,2

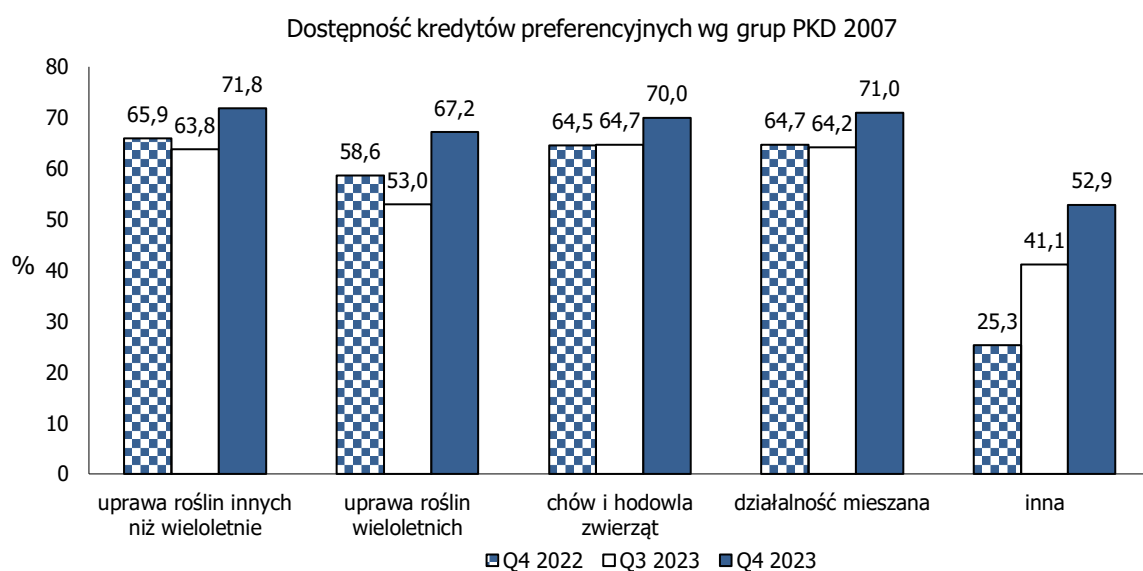
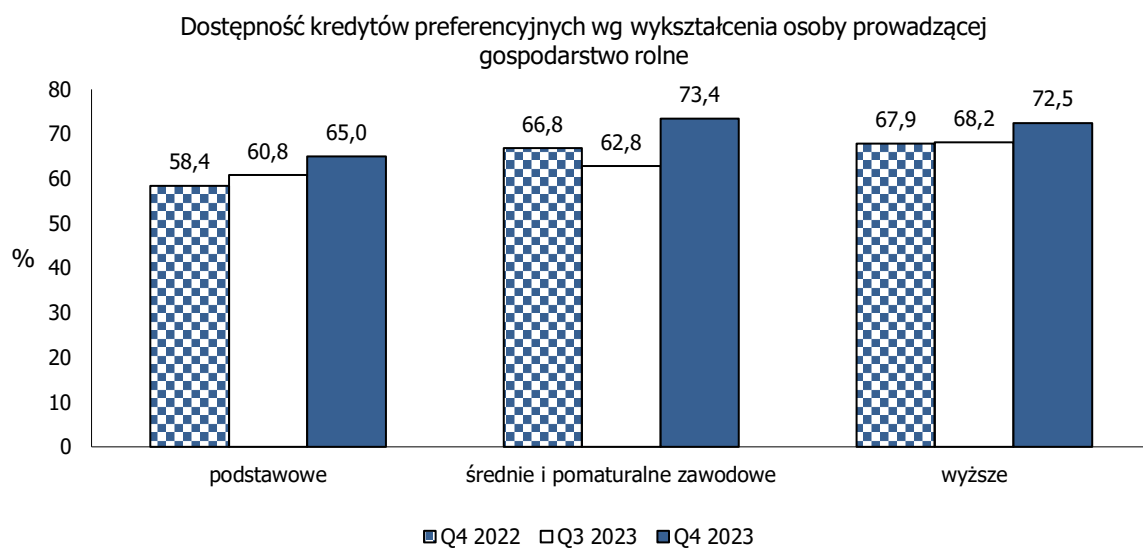

Dostępność kredytów preferencyjnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

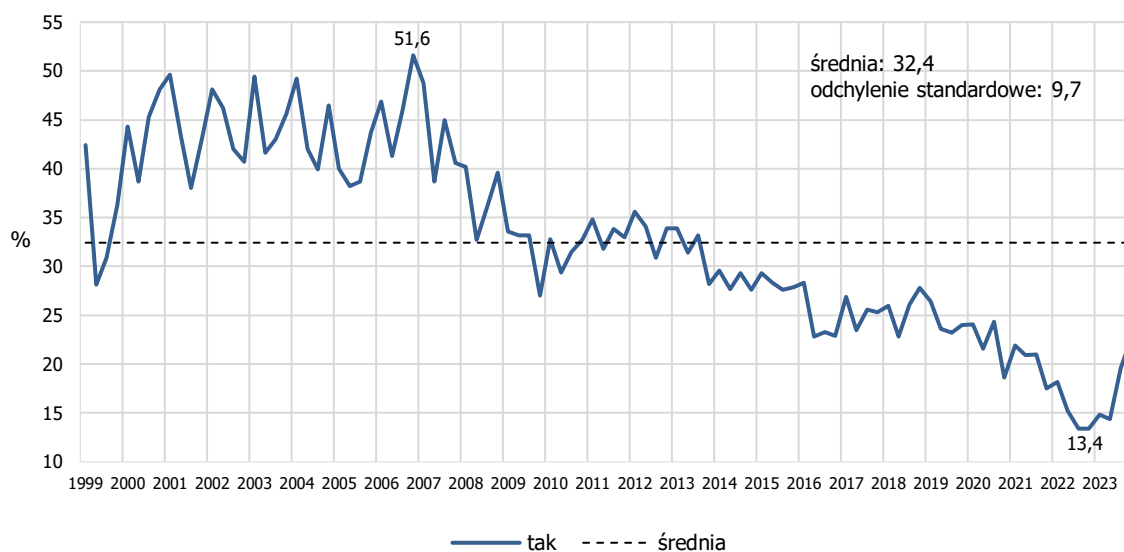

Dostępność kredytów preferencyjnych wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

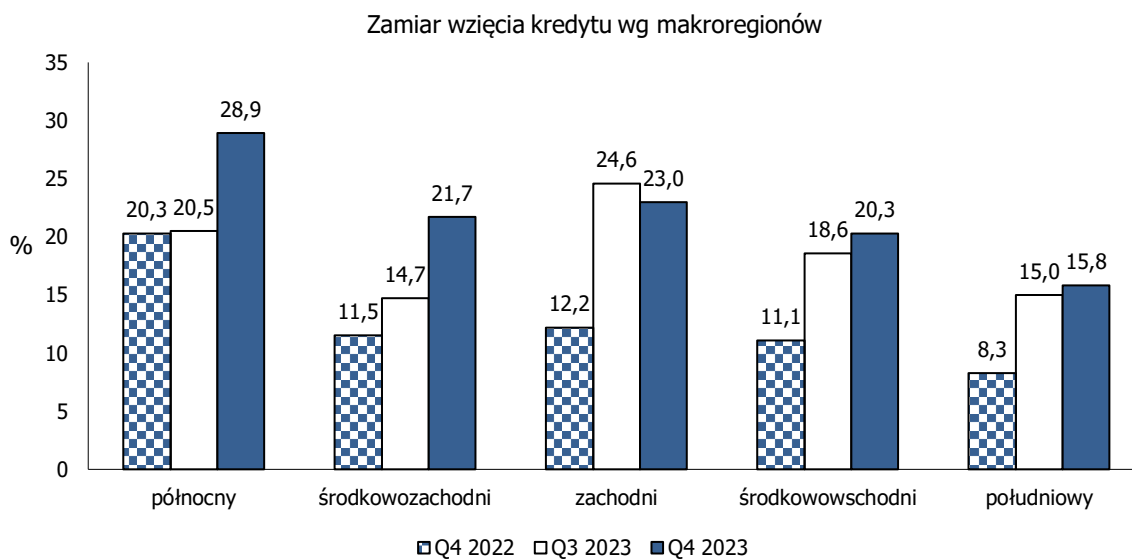

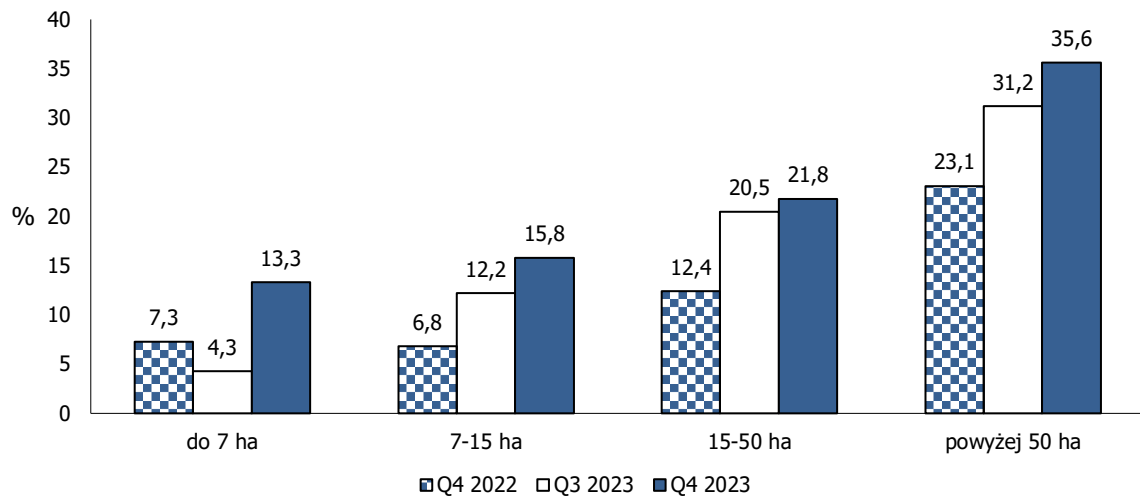
12. Zamiar wzięcia kredytu

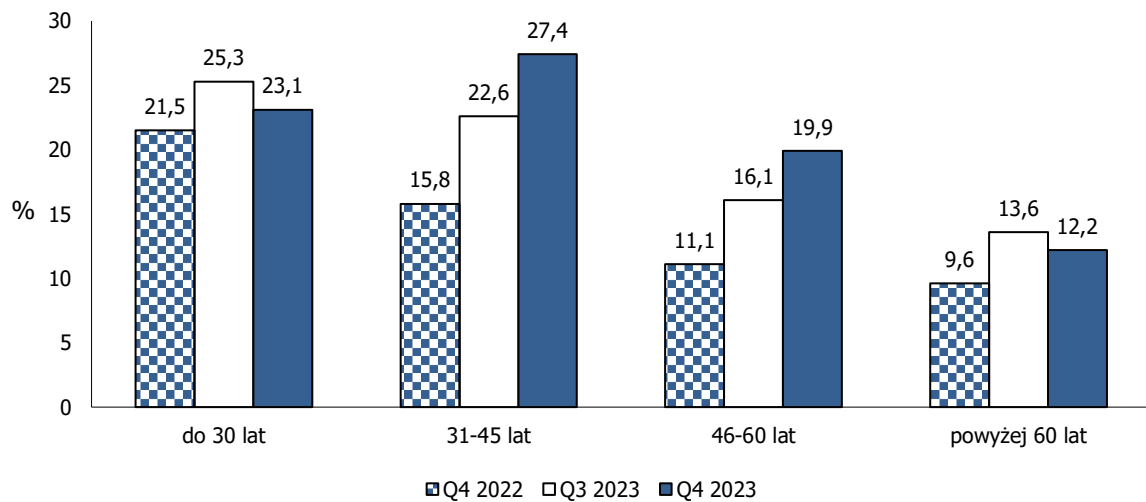
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
tak	13,4	13,4	14,8	14,4	19,6	22,6
nie	86,6	86,6	85,2	85,6	80,4	77,4

Zamiar wzięcia kredytu wg powierzchni gospodarstw rolnych

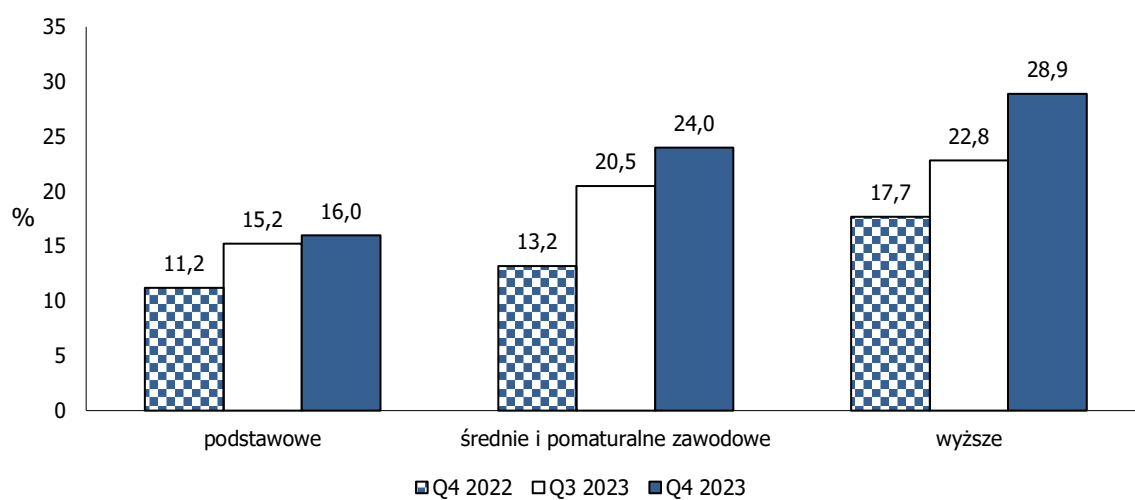

Zamiar wzięcia kredytu wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

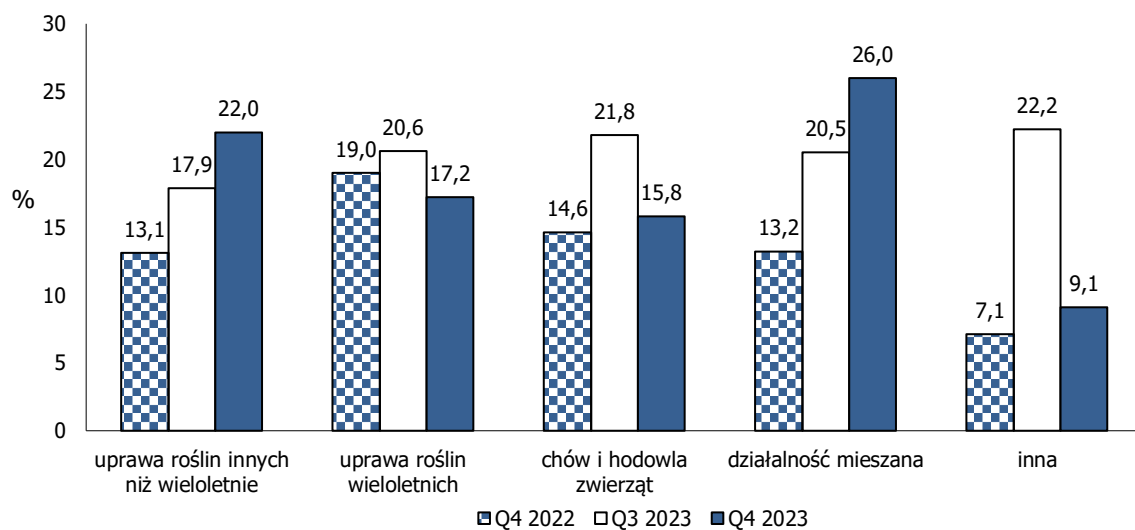

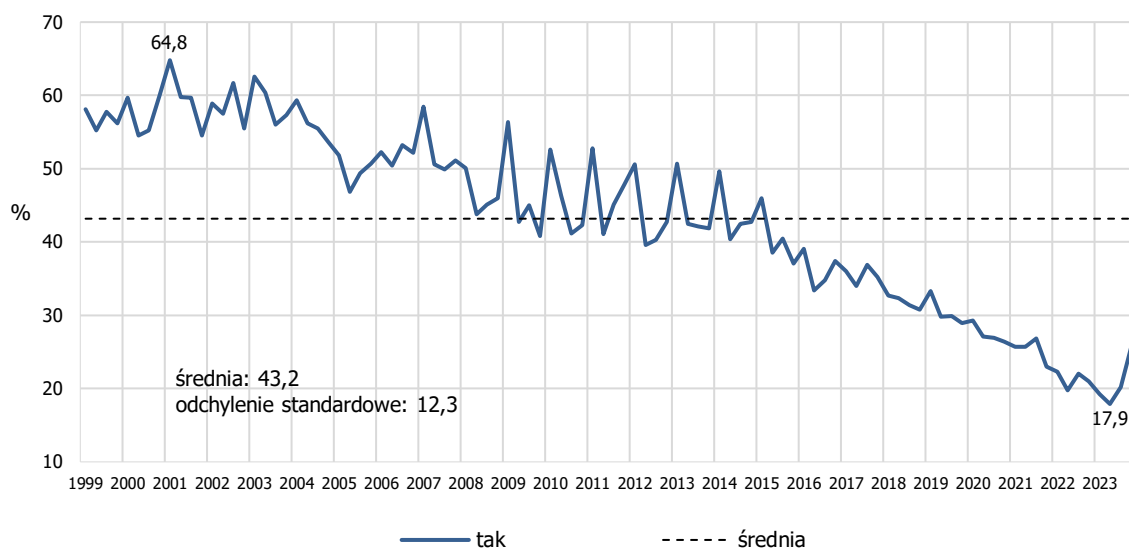
Zamiar wzięcia kredytu wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

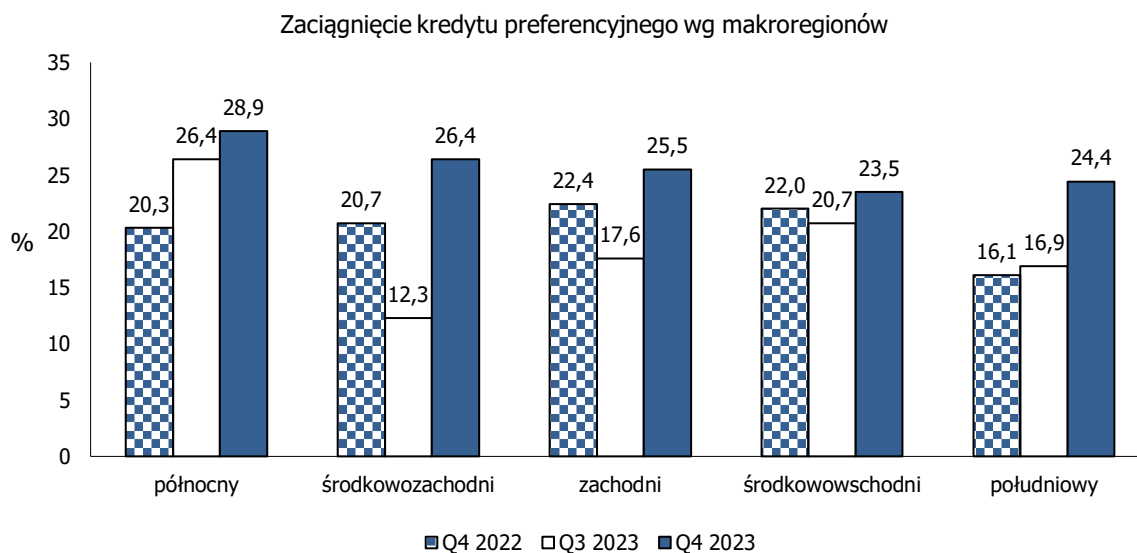
Zamiar wzięcia kredytu wg grup PKD 2007

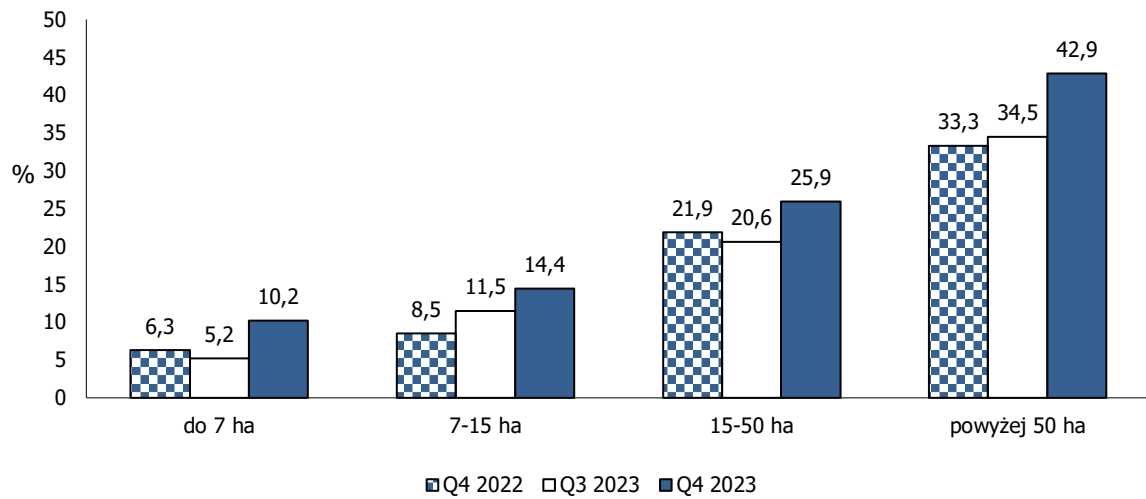
13. Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego

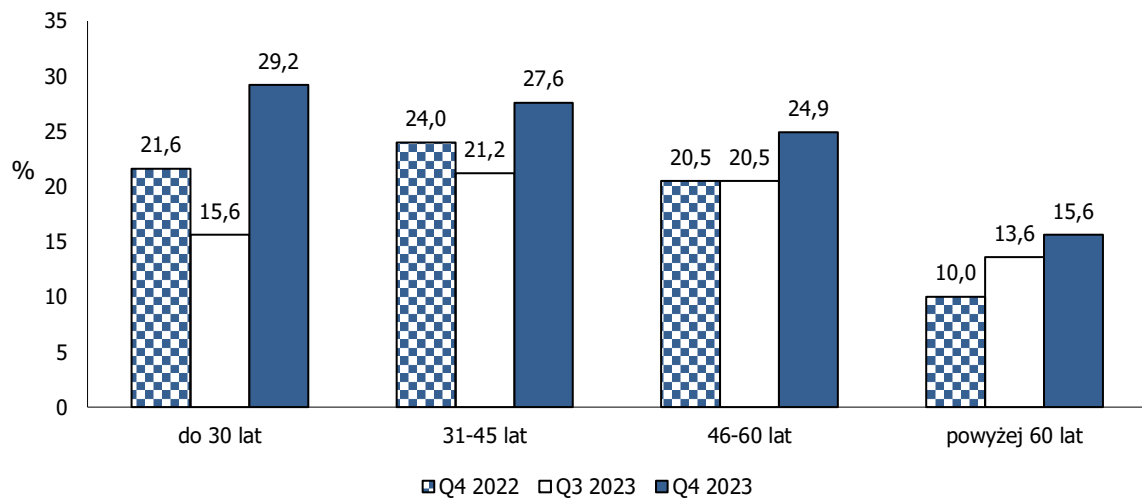
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
tak	22,0	21,0	19,2	17,9	20,2	25,7
nie	78,0	79,0	80,8	82,1	79,8	74,3

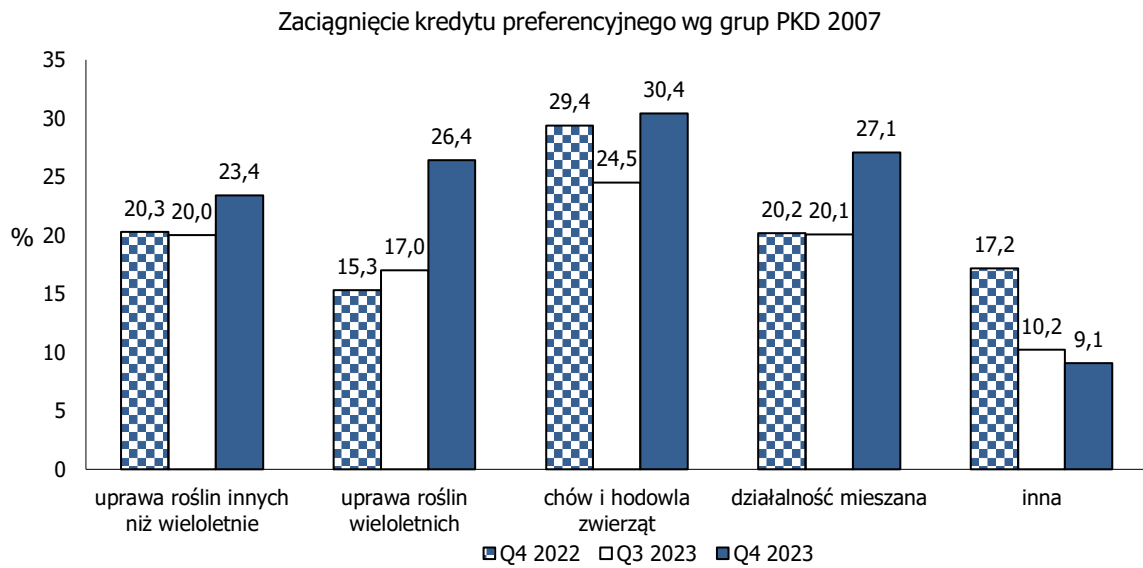
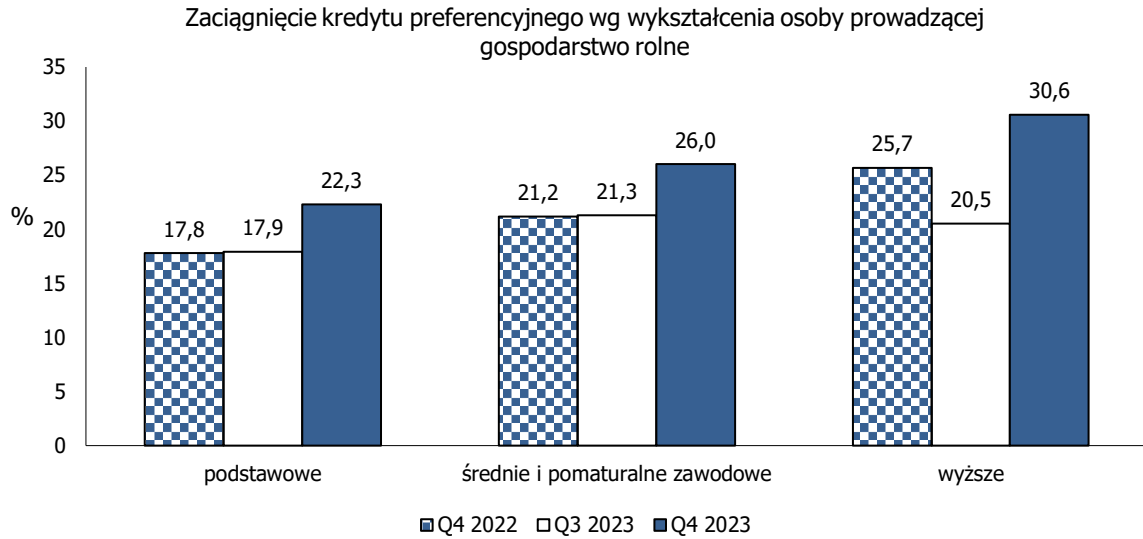

Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg powierzchni gospodarstw rolnych

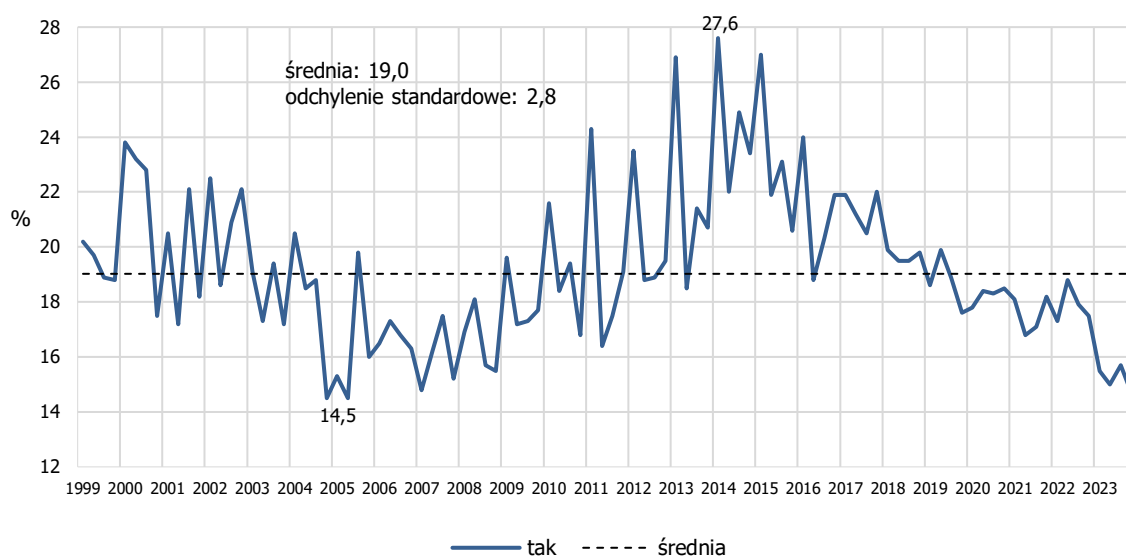

Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

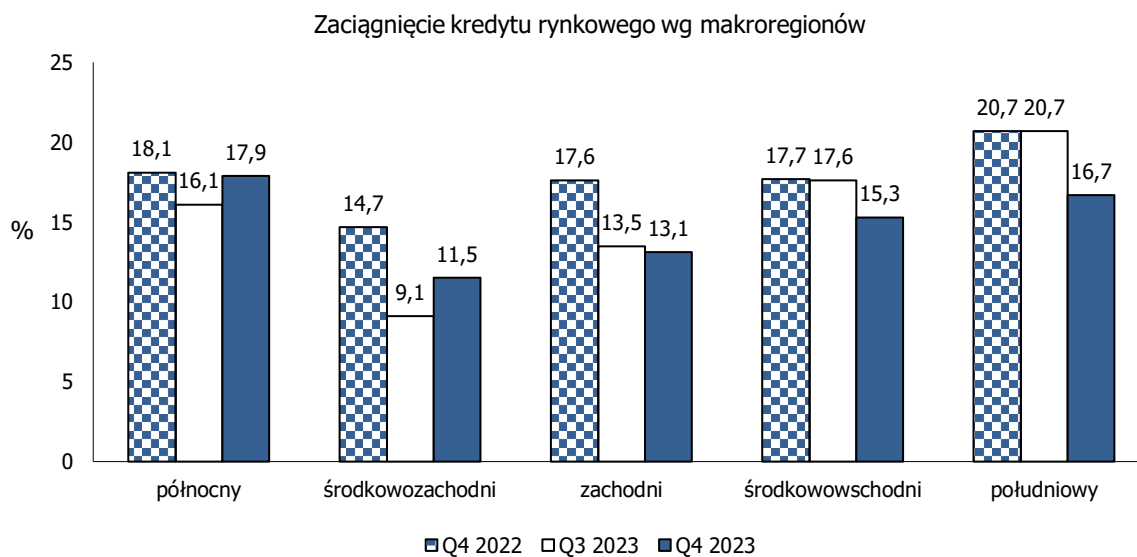

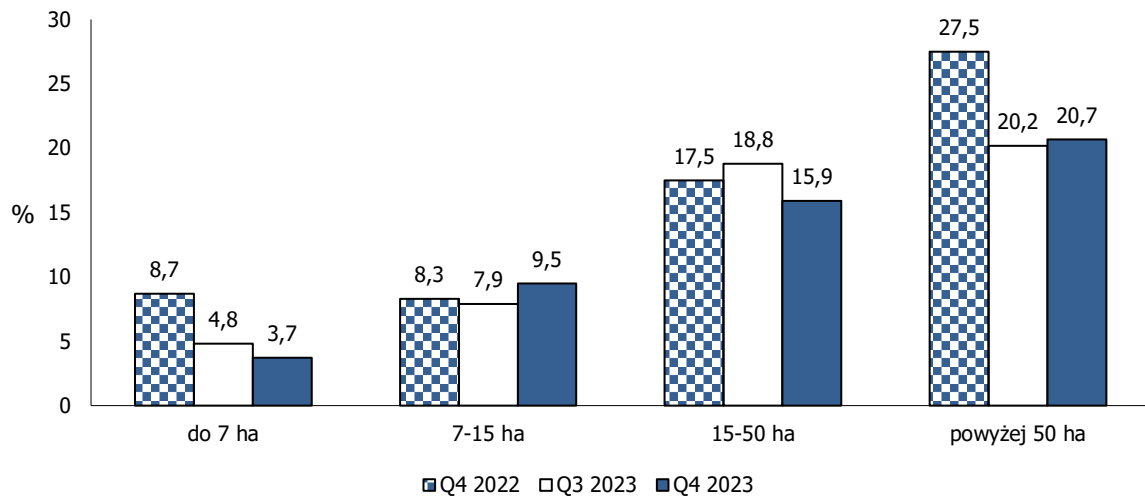
14. Zaciągnięcie kredytu rynkowego

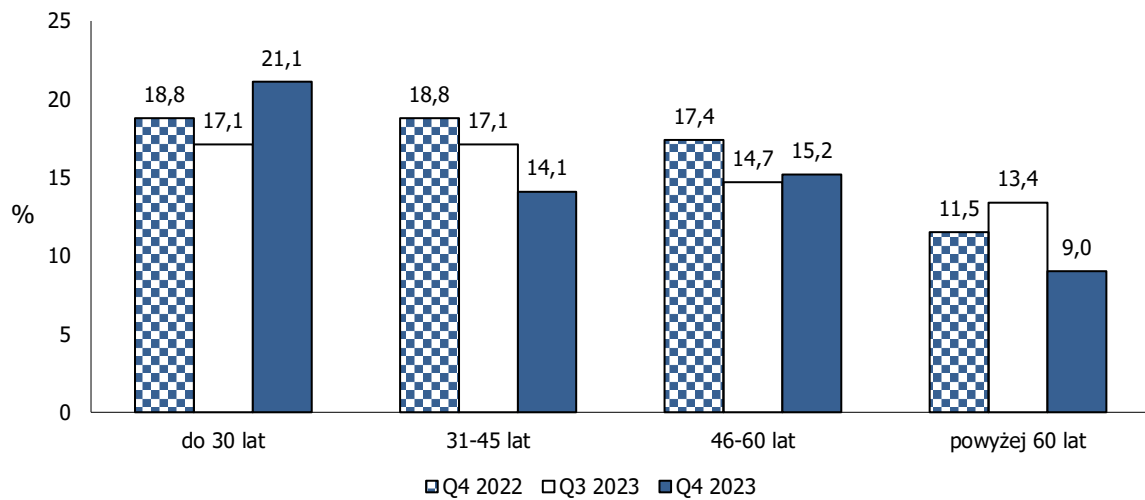
w %	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023
tak	17,9	17,5	15,5	15,0	15,7	14,7
nie	82,1	82,5	84,5	85,0	84,3	85,3

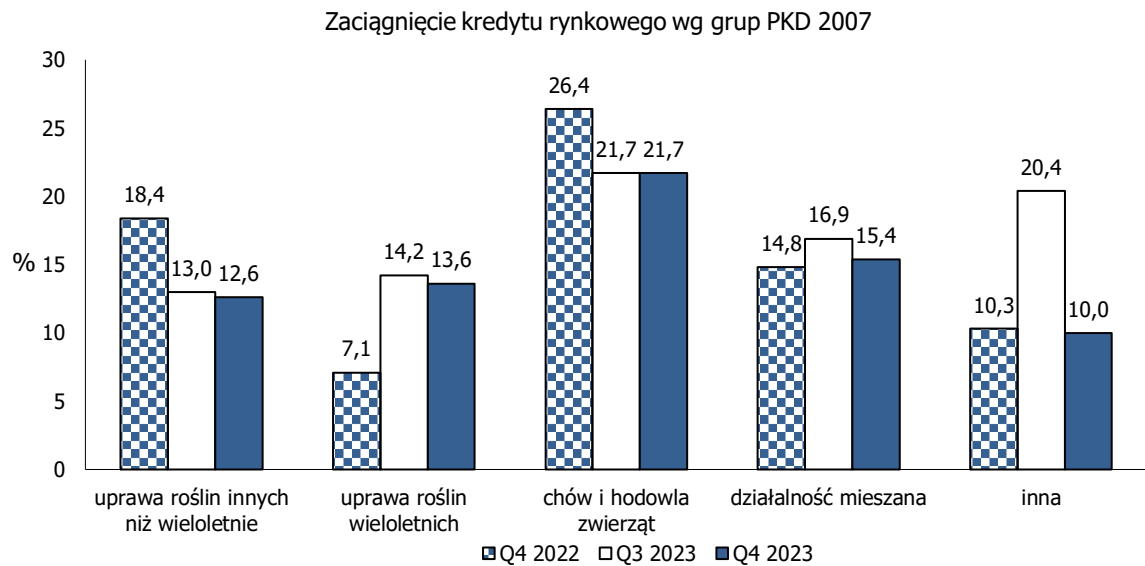
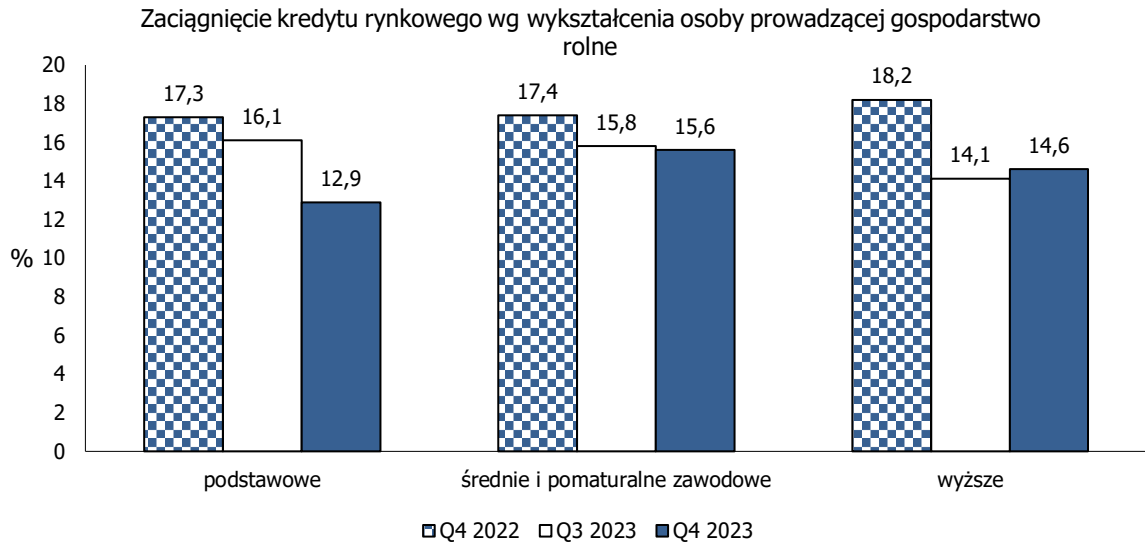

Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg powierzchni gospodarstw rolnych

Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

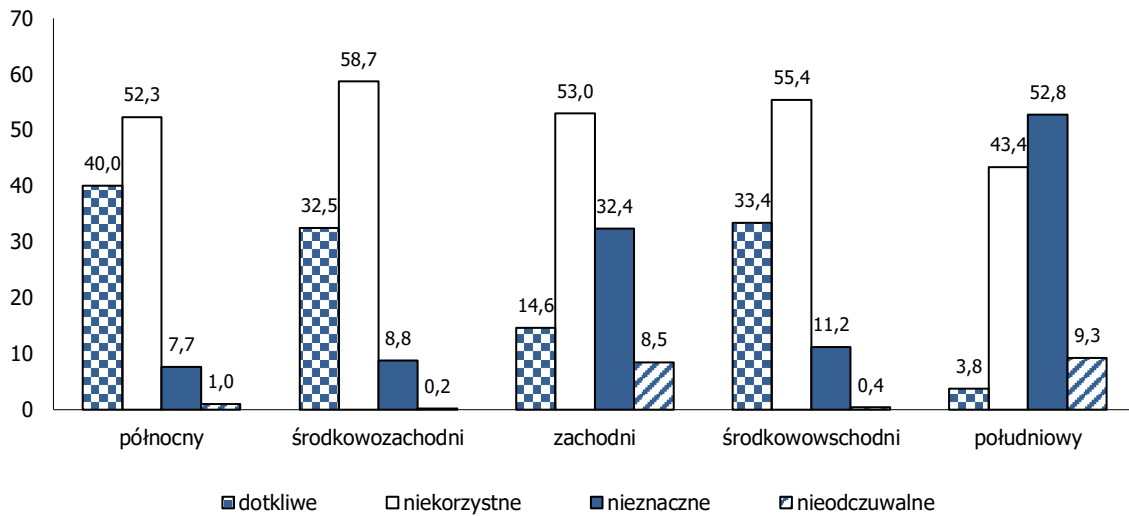

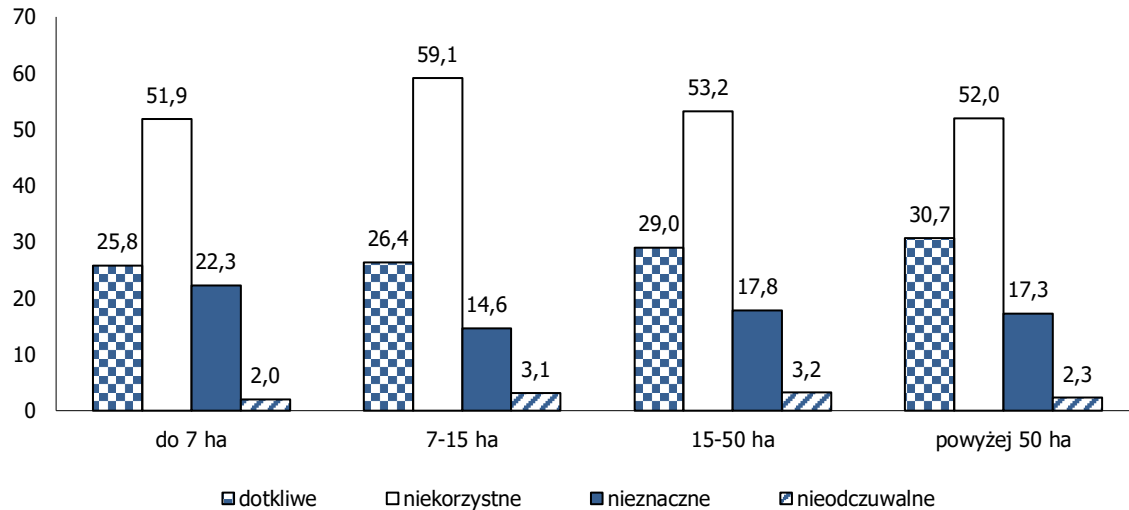
15. Skutki anomalii pogodowych

w %	Q4 2018	Q4 2019	Q4 2020	Q4 2021	Q4 2022	Q4 2023
dotkliwe	39,9	33,2	12,4	16,1	16,0	28,6
niekorzystne	50,5	53,6	50,5	47,1	52,8	54,1
nieznaczne	9,6	13,2	37,1	36,8	31,2	17,3
nieodczuwalne	1,2	1,1	9,6	7,5	6,3	2,9

Skutki anomalii pogodowych wg makroregionów

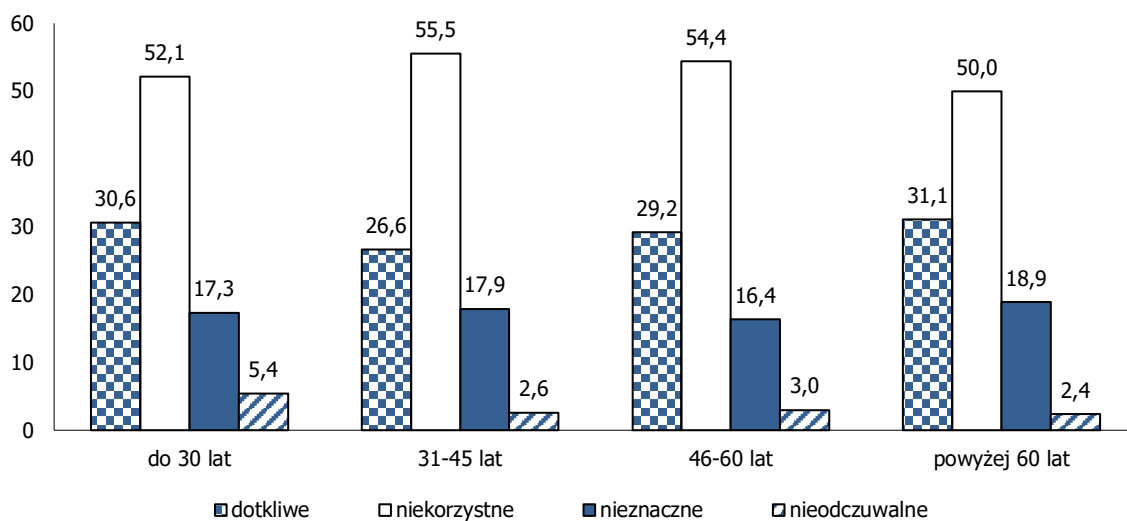

Skutki anomalii pogodowych wg powierzchni gospodarstw rolnych

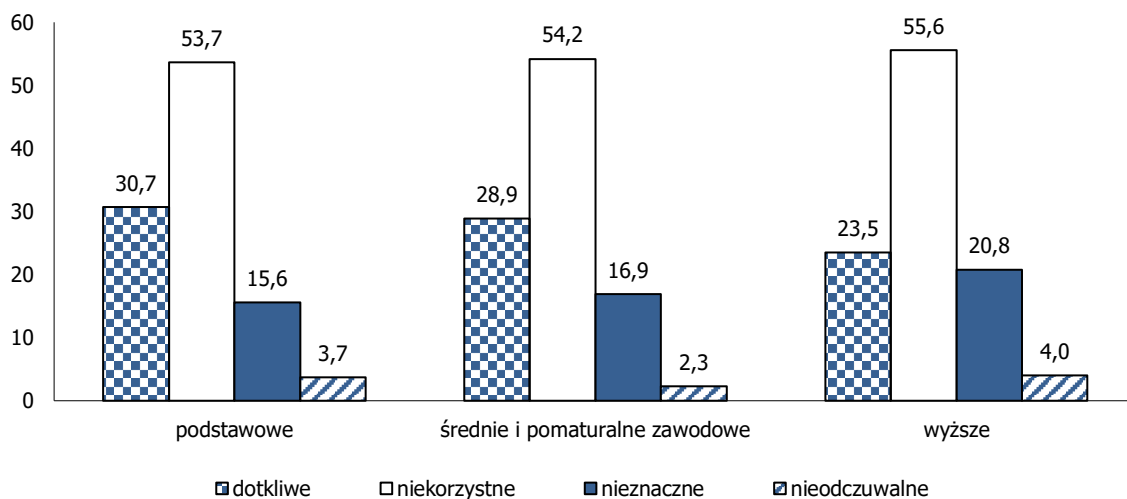

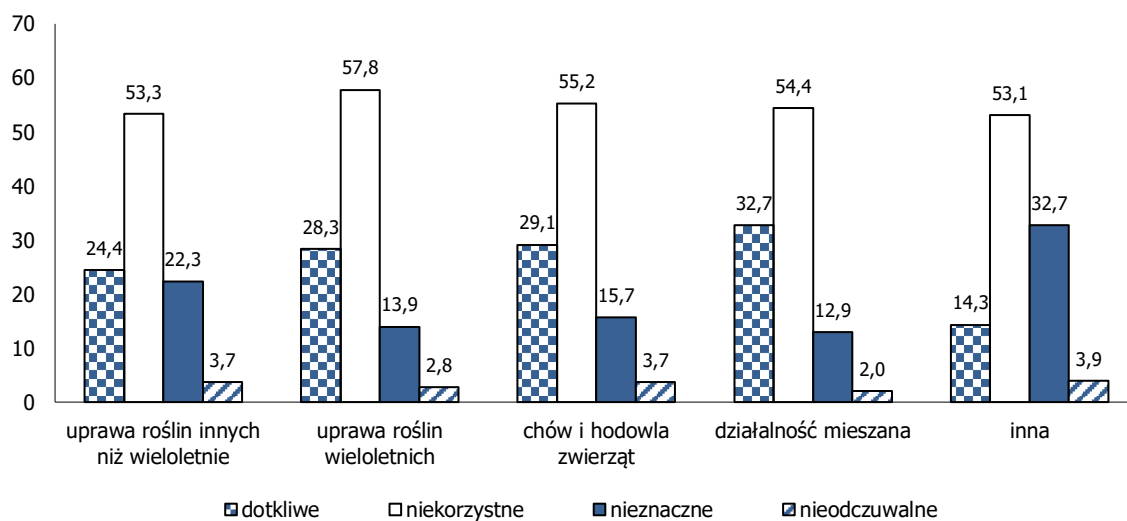
Skutki anomalii pogodowych wg wieku osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

Skutki anomalii pogodowych wg wykształcenia osoby prowadzącej gospodarstwo rolne

Skutki anomalii pogodowych wg grup PKD 2007

III. SUMMARY

After the improvement in the 3rd quarter of 2023, the 4th quarter brought about a decline in farming. The decrease was due to seasonal factors, which were counteracted by cyclical ones, and, therefore, the fall was much shallower than usual. The agriculture confidence index (IRGAGR) quarterly decreased by 0.7 pts to -22.3 pts. It is still below the respective year 2022 figure (by 1.5 pts).

Financial situation of farmers improved. They raised spendings on fertilizers, fodder, plant protection products and investments in machinery and equipment. Farmers' propensity to take loans increased substantially. The key finding of the survey is that their confidence seems to have been sustainably growing, however, no significant improvement in agriculture should be expected to come very soon as negative seasonal factors are going to remain in force in the next quarter.